

"OD BOJA DO ZMAGE!"

"KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO!"

Štev. 2

Chicago, Ill. 13. januarja 1905

Leto IV

Cenjenim gg. naročnikom na znanje.

Z današnje številke smo razposlali opomine vsem onim gg. naročnikom, kojim je potekla naročnina v blagohoten opomin, da doposljejo naročnino za prihodnje leto. Mi smo povečali list, torej so logično narasli tudi troški. Papir, staveci, tisk, vse stane denar. Ako nam naročniki pravočasno ne pošljejo naročnine, kako naj zadostimo našim dolžnostim?

Upamo, da ta blagohoten opomin ne bode ostal glas vpijočega v puščavi, da bodo naročniki storili svojo dolžnost, da nam vsaj tekom 14 dni doposljejo naročnino, ker drugače bi bili primorani ustaviti vsakomur list, ki bi se za ta opomin nezmenil.

V januarju 1905

"Glas Svobode"

Razgled po svetu.

Iz rusko-japonskega bojišča.

Iz Petrograda se poroča, da je vest, s katero se zatruje, da bode generala Stoessela postavili pred vojni sod, obudila v ruskom narodu splošno nezadovoljnost. Seve bi ruski birokraciji, ki je z lopovskimi mahinacijami provzročila vojno na Daljnem Vztoku, in zakrivila, da je hrabra posadka v Port Arthuru trpela neznosno gorje, jako dobro došlo, ako bi zamogla svojo krivdo zvaliti na koga drugega.

Ruski sistem bi moral na zatožno klop. Generali Stoessel, Kondračenko, Fok in Smirnov naj bi bili pa zaslišani kot priče, potem bi se izvedelo, zakaj je bil Port Arthur preskrbljen slabo z živežem in strelivom. Njih in njih hrabrih tovarišev trpljenje, ječanje ranjenih in umirajočih naj bi se vzelo pri obravnavi v poštev in kot merilo, da bi svet zvedel, kaj sta zakrivila lakomnost in borniranost vladajočih ruskih krogov. Dokazati je treba, kdo je v začetku vojne ljubljencem dvora in drugim izselscem poveril važna mesta v vojni upravi. Kam je izginil denar za dobave, ki niso nikdar prišle na določeno mesto? Kdo je poveril darila carinje, ki so bila namenjena vojakom za božič?

To bi bilo sodišče, ki bi moralo izreči svojo obsodbo nad lopovi ki so sto in stoletja na najnesramnejši način izmagovali naš bratski in junaški ruski narod, kojega najboljši sinovi umirajo v kazenskih kolonijah Sibirije.

Izrekla bi se obsodba nad tolovaji, ki so duhi našega braskega ruskega naroda s knuto ukovali v suženjske sponke, ki so z bičanjem do smrti mašili usta ljudem, ki so ruski narod bodrili k svobodi in napredku. Res, krasen bi bil prizor, če bi ruska avtokracija sedela na zatožni klopi, kot žive priče pa iztrdani in hrabri branitelji Port Arthura poleg njih.

Pri Mukdenu so Japonci poskusili dvakrat prodreti ruske predstraže. A Rusi so jih zavrtili.

Angleško.

Število brezposelnih čimdalje bolj narašča v Londonu. Na Trafalgar Square je bil minoli teden velikanski shod, katerega se je kaci 6—8000 brezposelnih udeležilo. Govorniki so povdarjali, da bode treba rabiti silo, ako vlada ne stori kaj v korist brezposelnim. Neki govornik je rozval brezposelne siromake, naj gredo direktno na Westend, kjer

stanujejo postopači v svili in žamet.

Taki revolucionarni govori so nekaj nenavadnega na Angleškem. Seve bogate dame in gospodje v Westendu so malo čuli o njih. Morda pa prihodnji razburjeni in iztrdani ljudje odkorakajo direktno v Westend, morda vdero tudi v hiše? Kdo ve? Tedaj bodo pa fini gospodki in dame iz strahu pred glavnim ljudstvom trepetali.

Rusija.

Stavka v Baku se nadaljuje. Brzjavno se poroča, da nafta na mnogih krajih gori. Do sedaj je nad sto rezervarjev za nafto porušeni, mnogo skladišč in drugih stavb.

Konference s carjem, batjuško in g. Wittejem, izdajalcem naprednih načel še niso končane.

Ruski narod po vsi Rusiji zahteva, da se naredi konec krvolitju na Daljnem Vztoku. Nasprotno pa ruska birokracija in druga golazen, ki živi o žuljih ruskega naroda, zahteva nadaljevanje krvavega klanja.

V Varšavi se vrše vsaki dan politični umori. Žrtve so policaji, ogleduhi in kozaki. Vlada preti v neki proklamaciji, da bode dala vsakogar vstreliti, ki se vdeležuje demonstracij.

Italija.

Kacih 50 vojaških novincev, z vojaškimi čepicami na glavi je pelo po rimskih ulicah socialistične pesni in vpiło: "Živijo socializem! Doli z militarizmom!" Ko so novinci prišli v vojašnico, so zaprli vse. S tem je bila domovina zopet enkrat rešena.

Vboga Italija! Že vojaški novinci prepevajo socialistične pesni. Kaj bo? Kaj bo?

Francija.

Brzjav poroča, da je umrla 75 let stara komunistinja Alojzija Michel v Marzilu.

Koliko je storila Alojzija Michel za osvoboditev trpečega človeštva, za napredek, vemo vsi, ki se borimo za svobodo, enakost in bratstvo.

Kedar bode zdrobljeno tiranstvo v prah, kedar se bode človeštvo osvobodilo duševnih in telesnih spon in verig, potem bode človeštvo poleg družih prvoborilcev tudi Alojzija Michel imenovalo žensko, ki je vse svoje duševne in telesne moči vporabila za preobrat današnje korumpirane človeške družbe.

V francoski zbornici je bil izvoljen predsednikom Paul Doumer z 265 glasovi. Brisson, nekdanji zborniški predsednik je pa dobil 240 glasov.

Spanija.

V Cadixu so bile velikanske demonstracije proti pristaniščnem davku. Prišlo je do ljutih bojev med demonstranti in orožniki. "Pogumni" varuhi zakona so rabili proti neoboroženi množici orožje. En demonstrant je ubit, več pa ranjenih.

Nemčija.

Premogarji na Westfalskem so pričeli s splošno stavko, ker kapitalisti nočejo pripoznati opravičenih zahtev premogarjev. Gospodujoči sloji se boje splošne stavke, a vzlic temu so jo provzročili. Ako vsi premogarji zastavkajo, tedaj bode stavkalo okoli 270 tisoč premogarjev, ako kapitalisti ne odjenjajo. 1800 premogarjev v Turingiji je že storilo sklep, podpirati svoje brate na Westfalskem v boju zoper kapital.

Nemški cesar Viljem, edini je že zopet napravil neko nerodnost. Čestital je pl. Koerberju, da je podal ostavko. Vseled te nerodnosti nemškega cesarja, ki povsod vtika svoj nos, so hoteli česki poslanci oestro interperirati vlado v državnem zboru.

Tej interpelaciji se je vlada tem potom izognila, da je izjavila, da nemški cesar ni poslal brzjavke pl. Koerberju.

Maroko.

Francozki zastopnik v Tangeru je obvestil diplomatski zbor, da je sultan privolil v vse francoske zahteve. Sedaj je zopet za nekaj časa odvrnena nevarnost, da bi Francozje zasedli Maroko.

Turčija.

V Ueskubu je dal Hilmi paša zapreti več duhovnikov, ker so baje ustanovili tajno zarotno družbo.

V Jeruzalemu so se pa stekli duhovniki rimsko-katoliške in pravoslavne vere na grobu Krista. Ti poboji se običajno ponavljajo vsako leto mej farji radi nevošljivosti in lakomnosti.

Ameriške vesti.

Zakoniti roparji.

Iz Bostona se poroča, da so se borzjanci Lawson, Rogers, Rockefeller in Morgan združili. Lawson bode dobil 1 milijon dolarjev, zajedno mora pa ustaviti svoja razkritja o "Frenziend Finance". Eh, bratci se vedno najdejo, kedar se gre za njih žepe!

Odkrita beseda.

"New Yorker Volkszeitung", socialističen dnevnik v New Yorku piše doslovno o volilni borbi:

"Dotični, ki mislijo, da se bode delavsko vprašanje rešilo z volilnim listkom, se lahko mnogo nauče iz nastopa Peabodya, guvernerja v Coloradu in njegovih prijateljev. Volitev je mogočno sredstvo za napredek socialistične agitacije; volitev množi socialistično gibanje in kaže njega napredek, nikakor pa to ni zadnje sredstvo. Za obrambo tega, kar si je proletarijat pridobil potom volilne borbe; proletarijat bode slednjič dal besedo sili. Za to bode meščanski mogotci vze sami skrbeli."

In to je resnica. Meščanski teroristi pripoznajo le takrat ljudski glas za božji glas, ako jim ta glas tudi kaj nese. Ali izid končne zmage je tudi odvisen od naše agitacije. Ako bode vojaštvo uselalo v sebe socialistične nauke, potem se meščanski teroristi ne bodo upali nastopiti s silo proti zavednemu in organiziranemu proletariatu.

Vest se oglašal.

Zopet je eden izmed porotnikov, ki so obsodili Spiesa, Linga, Fischera, Engela in Parsonsa radi dogodkov na Heumarketu po nedolžnem na vislice, znorel. Dne 29. decembra 1904 so spoznali zdravniki, da se je George Adamsu, ki je bil pri omenjeni obravnavi porotnik, omračil duh.

Kmalu po končani obravnavi, so se pokazali prvi pojavi zmedene pameti, ki so se pa tekom časa razvili v popolno blaznost.

Vest je pekla Adamsa vsled obsojbe nedolžnih ljudi, blodil je po svetu, dokler ga niso dne 29. decembra 1904 odvedli v norišnico.

Mi ne verujemo v maščevalno osodo. Ali omenjamo le to, da so večinonta vsi porotniki, ki so obsodili Spiesa, Engela, Fischera, Linga, Parsonsa itd. blazneli, da so vzeli žalosten konec, ker jih je pekla vest, da so nedolžne ljudi obsodili v smrt, ker so jih takrat prisilili v to.

Dandanes ve vsakteri, ki le kolikaj misli, da se je obravnava radi dogodkov na Heumarketu končala z navadnim justičnim umorom. Najboljši dokaz za to so pa porotniki, ki so obsodili nedolžne žrtve, ki so končali s samoumorom ali pa v norišnici.

Ako bi se šlo za klerikalce ali kake misijonarje, tedaj bi uredniki

"Nov. Dom." pisali, da je porotnike doletela pravična božja kazen. A ker se pa gre za ljudi, ki so bili pravi prijatelji ljudstva, bode "Nov. Dom." molčala o tem.

Tedijeva agitacija gre v klasje.

V soglasju z Rooseveltom, ki je v svoji poslanici priporočal bičanje za suroveže, ki pretepavajo svoje žene, je višji porotni sod v Washingtonu predlagal, naj se vpelje bičanje za hudodelce in pretepače svojih soprog, ker se upa, da se bode znižalo število hudodelcev.

Strokovnjaki na kazenskem polju, ki so si pridobili svetovno ime, pa trdijo, da bičanje hudodelce še bolj posurovi, da jih napravi popolnoma neobčutne za vse. Ali naša sodišča se bodo prokleto malo zmenila za mnenje strokovnjakov. Pač pa bodo upeljala telesne kazni ter se pokorila izvoljencu naroda — divjemu jezdecu, v katerem vidijo krvavi pastirji na zapadu prototip pristnega Amerikanca.

Izza ameriških vojaških kulis.

Pred vojnim sodiščem v Fort Sheridanu se je vršila obravnava proti Davidu B. Mulliken, stotniku 27. pešpolka, ker je zapustil svojo 19letno soprogo Regino Batismo, rojeno Filipinko. Mulliken je predlagal, naj se obravnava vrši tajno — tako kakor v Avstriji — kar je sodišče pripoznalo, dasi ameriški zakon zahteva, da se vse obravnave vrše javno. Mulliken je Regino Batismo poročil 12. marca 1901 v San Carlos na otoku Negros, katero je pa pustil na cedilu, ko je bil zopet premeščen v Zdr. drž.

Na filipinskih otokih so v tem oziru vprav grozne razmere. Castniki, podčastniki ali prostaki, oženjeni ali neoženjeni imajo svoje prilježnice, dokler so v garniziji na filipinskih otokih. Kedar so premeščeni zopet v Zdr. drž. pa ostavijo svoje prilježnice, ne da bi se zmenili za ženo, prilježnico in otroke. Take razmere so v današnji družbi škan-dalozne, radi tega jih je treba tudi pokriti s krščanskim plaščem. — Radi tega tajna obravnava.

Slovesno kronanje!

Velikanske priprave se delajo za inauguracijo predsednika Roosevelta, ki bode dne 4. marca t. l. Prireditelji so sklenili pozvati vsa regularna vojska na sto milj okoli Washingtona v rezidenco. Te slavnosti se bodo vdeležili tudi filipinska vojska, ki je bila na raztavi St. Louisu, kadetje iz Westpointa, pomorski kadetje iz Annapolisa in mnogo miličarskih organizacij.

Kmalu ne bode razlike med inauguracijo predsednika Zdr. drž. in kronanjem kakega evropskega kralja ali cesarja.

Bogata tatica — nekaznovana?

Gospodična Ema Page, jako "visoka" dama v New Yorku, je odšla iz zapora, dasi so jo pri tatvini zasačili, ker je njen hišni zdravnik zjavil, da je bolna, da ne more odgovarjati za svoja dejanja.

Siromašne žene niso tako srečne, da bi imele svoje lastne hišne zdravnike, radi tega morajo zavoljo vsacega še tako majhnega greha v ječo. Tako je v svetohlinski meščanski družbi.

Koliko bode stal panamski prekop?

Proračun za gradnjo panamskega kanala je že dosegel lepo svoto 300 milijonov dolarjev. Dasi so že Francozje precej dela zvršili, vzlic temu bode še šteti 300 milijonov tol, ako se hoče dokončati delo. In to delo naj bi trajalo 20 let. Mej tem časom bodo zopet priredili načrte, ker bodo pri gradnji naleteli na ovire, katere so bile v začetku neznane. In najbrže bodo narasli troški na 500 milijonov tol, predno bode

dovršen prekop.

Seve Amerikanci imajo denar. Ali prišel bode morda čas, ko bode tudi stric Sama minila potrpežljivost. Ali dotlej bode še nekaj vode steklo v morje, do takrat bono že imeli svoj dobiček v žepu računijo podjetniki, ki so interesovani pri gradnji prekopa, ne da bi pri tem vpoštevali človeške žrtve, katerih bode treba pri gradnji prekopa.

Kako umirajo iznajditelji?

Sedemdeset let stari Adolf Corbett se je minoli teden ustretil v nemem čikaškem hotelu na 3204 Prairie Ave. Corbett je izumil stroj za valjenje kokošjih jajc. Zadnja leta se je trudil, da bi zboljšal stroj. Umrl je kot siromak. Naibrze je bila tudi revščina, vzrok, da je nadarjeni mož zagrabil za revolver. Tako je v današnji družbi. Kapitalisti okrađejo izumitelje strojev in družih koristnih naprav za njih sad, izumitelji pa v revščini in siromaštvu prostovoljno umirajo.

Peabody pogoreli

Zbornica v Coloradi je pripoznala demokrata Alva Adamsa guvernerjem. Peabodyeve kreature so ponujale 4 senatorjem 100 tisoč dolarjev podkupnine, da bi glasovali za tirana Peabodya. Ali spodletelo jim je.

Peabody v svoji domišljivosti še vedno trdi, da je on izvoljen guvernerjem in da se bode pritožil.

Krvni davek.

Odsek za vojaške potrebe je ravnokar izdelal svoj načrt za leto 1905. Zahteva se "malenkost" 60 milijonov dolarjev!

Pobožna morilka.

Isaac Swan, ki je pomagal Carrie Joslyn v Wheatfield Township otrovati nje soprogo, je pri zaslišanju izjavil tole: Vseled ljubezni do gospe Joslyn sem postal bedak. Na njeno prigovarjanje sem kupil strup. Ona je že večkrat skušala umoriti svojega soproga, a vselej ji je spodletelo, ker je imel strup premalo moči v sebi. Jaz nisem z umorom v nikaki zvezi.

"Jaz ne vem, zakaj sem to zvršila," je jadicovala morilka v ječi v Masonu. "Jaz sem bila od hudiča obsedena, in ne vem čemu sem to zvršila. Jaz sem kristjanka in imam zaupanje v boga. Njega usmiljenje je večno. Jaz še upam, da me bode ohranil mojim otrokom. Swana nočem več pogledati." — Marsikateri morilec bi se na hudiča in boga skliceval, kedar mu gre za nohte, da bi se izmuznil iz ječe. Pri verskih ljudeh je že v navadi, da smatrajo boga in hudiča odgovornim za njih dejanja. Torej ne smemo zameriti!

Bela vrana.

William A. Douglas, guverner države Massachusetts je v svoji poslanici obsodil kapitaliste, ki so po največ zakrivilo stavko takstilnih delavcev v Fall River. Nadalje se je obrnil tudi proti razredni justici:

"Jaz želim, da se ogibljuje takozvanega razredno justičnega postavljanja, ki omogočuje, da en del državljanov živi na troške družih. Nikakor se ne sme sprejeti zakon, ki breme in dobroto ne razdeli enakomerno na vse državljane"

Glede zakona brezposelnih se je Douglas izjavil naslednje:

"V zakonu za brezposelne imamo odstavek, katerega je treba popraviti. Ako brezposelni po ulicah postavajo, se jih lahko aretuje. Ako prosijo, se jih zopet aretuje. Taki zakoni so nečloveški in barbarični, radi tega je treba zakon popraviti." Najbrže bode guverner Douglas, o čigar poštenosti ne dvomimo, ostal osamljen v zbornici države Massachusetts, v kateri imajo ogromno večino sovražniki ljudstva.

Razmotrivanje proletarca.

Mi upamo, da bodo z vpropastjem današnje človeške družbe, z odstranitvijo zasebnega imetka izginile tudi tvornice, ki so pravi križ za delavno ljudstvo. Mi mislimo, da bode tvornice nadomestili višji, popolnejši način za proizvodnjo. Ako marsikateri dandanes trdi, da tvorniško proizvodnjo stoji višje kakor domača obrt, tedaj lahko dotični veruje to, ako ga je volja, ali mi trdimo, da je bilo tvorniško proizvodnjo še le mogoče in potrebno, ko se je izkoriščanje delavcev pričelo z upeljavo stroja na debelo.

Sploh se čudimo, da še mnogo ljudi ne uvideva, da tvori tvorniški sistem najboljše in idealnejše izkoriščevalno polje za izsesalce ljudstva, da dobiva kapitalist od tvorniškega dela najboljše sadove, delavci pa le odpadke. Res so proizvodi izvrstni v kolikor zamore stroj proizvoditi dobro, trpežno in lično blago. Ali pri tem delu pride človek le toliko v poštev, v kolikor se ga neobhodno potrebuje, da požene ali ustavi stroj, ali pa da železni človek — stroj enakomerno dela. Inicijativa človeka na proizvodnem polju je povsem uničena, ali pa zvezana in stisnena v jako majhen delokrog. Sčasoma popolnoma zamre v človeku stremenje po različnem in mnogovrstnem proizvodnjem.

Jako temni nazori so še glede vrednosti tvorniškega dela v nekaterih krogih. Le delavec se ne da varati vzlic mnogi temni teoriji glede vrednosti in nevrednosti tvorniškega dela. Kdor tvorniško delo resno proučava, obiskuje proletarce ter govori z njimi o tvorniškem delu, ali pa sam dela v tvornici, bode prišel do zaključkov, ki zanikajo, da je tvorniško proizvodnjo najvišji način za proizvodnjo. Prišel bode vprav do nasprotnih zaključkov: v svobodni človeški družbi, ki si je postavila za višek svoje naloge, da dá človeku vse pogoje, ki so neobhodno potrebni, da se človek razvije do najvišje kulturne stopnje, ne more obstati današnji tvorniški način za proizvodnjo.

Že dandanes bi se lahko marsikaj storilo v tem oziru, ako bi se parna sila v tvornicah nadomestila z električno silo. Pred nekaj leti je bila razstava električnih strojev v New Yorku. Tu se je lahko vsakdo prepričal, da električna sila lahko goni vsaki stroj. Mi pripoznamo, da bi tak preobrat na industrijskem polju stal mnogo denarja. In to je morda tudi dandanes glavni vzrok, da se ta preobrat ne izvrši.

Ako sploh vprašamo zakaj se pripoznava tvorniško delo za najvišji način za proizvodnjo tedaj nam je dal odgovor Carlyle, ki se glasi: "Cheap and nasty!" In ako bi pomen tega stavka močno obrezali in omejili, vendar pridemo do zaključka, da le kapitalizem potrebuje tvorniško delo vsled umazanega konkurenčnega boja.

Popolnoma izključeno je, da bodo ljudje v svobodni človeški družbi delali v vojašnicah ali prisilnim delavnicam podobnih tvornicah. Seveda bi bila nezmisel, ako bi trdili, da potlej ne bode sploh nijedne tvornice. Vse splošno vpeljave električne sile bode še le mogoče vresničiti individualne delavnice in več tisti delavnice skupaj se bode imenovalo tvornico. Svobodni človek prihodnje človeške družbe se bode v proizvodnji vsled individualnega dela tako izuril, da bodo njegovi izdelki skoro umotvori. Ta človek bi se pa tudi zahvalil za današnje tvorniško delo, ki ubija človeka na duši in telesu.

Iz tega razvidimo, da je tvorniško delo le sad kapitalizma, ki bode istakotno izginilo kakor kapitalizem sam, kakor ideje in nazori vseh nazadnjakov in mračnjakov.

Josip Logačan.

Slovenci v Chicagi pozor!

V nedeljo dne 15. jan. t. l. 2 dveh popoldne bode v "Narodni dvorani", 587 S. Centre Ave. javni shod slov. soc. kluba.

Na ta shod se vabijo vsi Jugoslovani v Chicagi.

Odbor.

Kralj Matjaš

Zgodovinska povest.

I.

Na ustne Antona Magajne je legel lahen usmev, ko je slisal to pohvalo patra Celestina, ali rekel ni ničesar.

— Zagotavljam vas, da se stvar natančno preišče in jamčim vam, da ne neham prej, dokler se ne dožene resnica. Pater Celestin spada pred cerkveno sodišče in če je kriv, bo kaznovan z najstrožjo kaznijo. Anton Magajna spada pred posvetno sodišče a tudi za njega jamčim, da ga zadene najstrožja kazen, če je patru Celestinu storil krivico. Na vsak način pa se moramo držati pravne poti in jaz sam poskrbim, da se ta dogodek naznani posvetnemu in cerkvenemu sodišču.

Vsi so poslušali priporja z napeto pozornostjo. Anton Magajna pa je imel občutek, da so vse priporjeve besede le zvijača, ki naj patra Celestina reši, obdolžitelja samega pa spravi v nesrečo. To spoznanje, ki je žalilo njegov pravni čut, mu je začelo razgrevati kri, a premagoval se je iznova in ni priporja segel v besedo, dasi je zdaj slutil, da mu je pripor takorekoč izvil orožje iz rok.

— Ali, uvaževati je še nekaj, je nadaljeval pripor. Pred samostanom stoji velika množica, ki misli, da je pater Celestin kriv. Z orožjem bi bilo sicer te ljudi lahko razgnati, ali jaz nečem prelivat kri nego oznanjvat besedo božjo. Ljudstvo je zapeljano in naštevano. Da, Anton Magajna, zapeljano in naštevano je ljudstvo, in neče čakati sodbe poklicane cerkvene in posvetne gospodke, nego hoče takoj kazen. To pa bi bila vnebovpijoča krivica. Dokler ni krivde ne more biti sodbe. In zato vprašam vas, Anton Magajna: Kako mislite ponariti to nahujskano ljudstvo?

— To ni moja stvar, je jezno odgovoril Anton Magajna, ki je čutil, da je pripor vso zadevo zasukal tako, da iz nje ne bo ničesar in da pater Celestin uteče kazni. Vi ste me klicali, naj Vam povem, kaj se je zgodilo, in to sem storil. Drugo me nič ne briga tem manj, ker mene nočete priznati za pričo.

Opat se pa s temi besedami ni zadovoljil. Vedel je, da s svojimi šestimi stražarji ni kos veliki množici, zbrani pred samostanskimi vrati. Če ljudstva na kak poseben način ne pomir, da se izlepa razide, pride do boja. Množica zavzame samostan in pobije ne le patra Celestina, nego lahko še več drugih menihov.

— Dovolite, milostni gospod pripor, je zopet povzel Anton Magajna, da s svojima spremljevalcema odidem. Tu smo, kakor vidim, že opravili in sicer slabo opravili, kakor vedno, kadar kmet toži duhovnika.

Priporju je bilo jasno, da Magajne za nobeno ceno ne sme pustiti iz samostana, dokler ni ljudstva pomiril, sicer je vse izgubljeno.

— Anton Magajna, kako mi morete očitati tako pristranost. Bog mi je prča, da ne iščem drugega nego resnice. Zato potrpite še malo. Če je pater Celestin kriv, ga poženem na mestu iz samostana naj potem ljudstvo stori z njim, kar hoče.

— Če meni ne verjamete, se mu krivda ne more dokazati, ker Ciganke je že kdovekje, je zaupno odgovoril Magajna. Sploh je pa krivda patra Celestina že dognana.

— Ne, Anton Magajna, je dejal pripor. Krivda še ni dokazana ali čež nekaj časa bomo vsi vedeli, pri čem da smo. In obrnivši se k menihom, je pripor velel: Pojdite vsi z mano na dvorišče, pater Avguštin pa naj prinese Najsvetejše.

Na samostanskem dvorišču je postavil pater Avguštin na malo mizo Najsvetejše in prižgal dve sveči, potem pa je pripor ukazal stražarjem, naj odpro vrata a naj se postavijo pred vrata ter takoj ustrele, če bi kdo poskusil stopiti na dvorišče.

Stražarji so to šez zid naznanili ljudstvu in potem odprli vrata. Menihe je oreletel mraz, ko so videli množico oboroženo s palicami, s poleni in tudi s sekirami. Bilo je več

sto ljudi iz vse okolice, med njimi pa se je nemirno gibal isker sivec, na katerem je sedela gospa Regina Završanova, soproga vrhniskega Plata, kakor so imenovali trškega sodnika.

Med vsemi menihi, kar jih je bilo v Bistri, ni kmetsko ljudstvo nobenega tako sovražilo, kakor samostanskega gospodarja patra Celestina. Bil je to ošaben plemenitaš nemške narodnosti, ki je kruto in neizprosno zatiral samostanu podložne kmete, jim nalagal vedno novih bremen in jih za vsako malenkost dal neusmiljeno pretepati.

Cim so se samostanska vrata odprla in je množica zagledala patra Celestina, je zagnala tak krik in pritnila s tako silo proti dvorišču, da so stražarji kar odleteli na stran. Vrišč razjarjenega ljudstva je bil strahoten in menihi so se plaho umikali, videvši vzdignjene pesti, oborožene z različnimi orožji. Že so kmetje dvema stražarjema izvili puške iz rok, druge pa držali tako, da se niso mogli premakniti. Eden sam je mogel dvigniti puško, a predno je ustrelil, ga je zadel po roki tak udarec z bičem, da je puška odletela na tla. Gospa Regina je bila zapazila stražarja in ga udarila z bičem ter s tem preprečila večjo nesrečo.

V tem hipu je že zaoril mogočen glas, ki je prevpil celo divje kričanje množice. Pripor Ahacij je bil prijel Najsvetejše, je dvignil visoko v zrak in bližajoč se množici kričal:

— Na kolena — da vas na mestu ne zadene božja kazen!

Ljudstvo je bilo prestrašeno: Instinktivno so se ljudje ustavili. Zenske so prve popadale na kolena, moški so počasi sneli klobuke in četudi nevoljno, poklekli ali se naj priklonili proti tlom. Vrišč je ponehal. — Najsvetejše je rešilo samostan.

Pripor je videl, da je ravnokar še besno ljudstvo ukrotil, in na njegovo lice je legel izraz triumfa, kakor bi hotel oznanjati: Se je to ljudstvo v naši oblasti in ostane, dokler bo verovalo, da je v monštranci živi Bog.

— Bratje in sestre v Kristusu, je odgovoril pripor klečečo množico. Poslušajte me! Samo nekaj trenutkov me poslušajte. Če je pater Celestin kriv hudodelstev, katerih je obdolžen, jaz Vam ga izročim pri priči in če ga obesite na samostanska vrata, vam ne bom branil.

Ljudje so dvignili glave in se z začudenjem ozrli na priporja. Njegova obljuba je naredila nanje najboljše vtis; da utegne biti ta obljuba zvičajna, na to ni nihče mislil.

— Morda pa pater Celestin ni kriv; morda je kak tolovaj oblekel meniško haljo, da bi bil pri svojem početju varnejši, je nadaljeval pripor. Glavna priča, napadena ciganka, je pobegnila. Zakaj ni prišla pričati? Ali ni mogoče, da ima slabo vest

— Saj je Magajna spoznal, da je bil pater Celestin, se je oglašil neki kmet, ki je klečal v prvih vrstah. A mož, ki je bil prej eden najglasnejših in najsilovitejših, je govoril zdaj že z očitno ponižnostjo, kakor človek, ki že sam dvomi o svoji stvari.

— Da, Magajna pravi tako, je dejal pripor. Vem, da je Magajna pošten mož, ali vzlic temu se je lahko zmotil. Videl je napadalca samo en trenotek in zato je nemogoče, da bi le na podlagi njegovega pričevanja mogel patra Celestina obsoditi.

Ljudje so pri teh besedah začeli postajati nemirni. Nekateri možje so vstali, drugi so začeli četudi potihoma mrmrati. Pripor je hitro pristopil še bliže k množici in zaklical:

— Poglejte na Najsvetejše! Živega imate pred sabo, Stvarnika nebes in zemlje, ki vas bo sodil na sodni dan. Pri tem živem Bogu naj pater Celestin priše, da prizna resnico. Če je kriv, Vam ga takoj izročim, če ni kriv, pa idite v miru domov in molite, naj Vam nebeški Oče odpusti, da ste njegovemu služabniku stregli po življenju.

Komaj je bil pripor končal že je stopil k njer u pater Celestin. Veliki, širokopleči mož je bil sicer blede kakor zid, a držal se je ponosno in roka se mu ni čisto nič tresla, ko jo je vzdignil in se s tremi prsti dotaknil Najsvetejšega. S krepkim glasom je dejal:

— Prisegam pri Bogu vsega mogočnem in vsega vednem, da sem popolnoma nedolžen. Jaz danes še sploh nisem stopil čez samostanski prag. Naj me Bog na mestu ubije, če nisem govoril čiste resnice.

Anton Magajna, ki je ves ta čas stal mirno v ozadju in se ni premaknil, se zdaj ni mogel več premagovati. Srdito je planil k priporju, ki je držal Najsvetejše, pahnil patra Celestina na stran in kakor obupan začel kričati nad ljudmi:

— Ne verjemite ničesar! Oslepajti vas hočejo! Pater Celestin je po krivem prisegel.

Ljudje so strahoma poskočili pokonci, a dasi so videli, kako so se menihi zagnali na Magajno, mu ni nihče prišel na pomoč. Samo gospa Regina je pognala svojega konja in se zapodila med menihe ter jih razpršila. Tako je mogel Magajna zapustiti dvorišče.

— Nazaj! Vsi ven! je ukazoval pripor in držeč z obema rokama Najsvetejše visoko pred sabo podil ljudi na cesto. In ljudje se niso ustavljali. Počasi a plaho so se umikali in tiho odhajali ne mence se za gospo Rerino, ki je jezdila za njimi in jih oštevala da so norci in da so se dali prevariti.

Stražarji so vrata hitro zaprli in jih zabarikadirali, menihi pa so se oborožili z različnim orožjem, ker se je pripor bal, da bi Magajna in gospa Regina znala kmetom vender le dovedati, da so bili prevarani. Ali teli varnostnih priprav ni bilo treba. Gospa Regina je jezdila svojo pot in Anton Magajna je molče korakal ob njeni strani, ne da bi se zmenil za ljudstvo, ki se je izgubljalo na razne strani, prav kakor bi se sramovalo, da se je dalo ukrotiti.

Zdaj, ko je mimla vsaka nevarnost, se pripor Ahacij ni mogel več premagovati. Jeza, ki jo je toliko časa krotil, je zdaj kakor plamen buknila na dan. Celo dolgi Laban, samostanski hlapec, ki je veselo žvižgal tudi če je treskalo, se je prestrašil in utihnil, ko mu je pripor iztrgal puško iz rok in jo zavil nad patrom Celestinom. In pripor bi bil patra Celestina gotovo pobil na tla, da mu niso menihi iztrgali puške iz rok. Mož je bil strašen v svoji jezi in je divjal tako, kakor še nikdar.

Samo eden med vsemi menihi je prav razumel priporjevo jezo, mladi Erazem plem. Obričan, ali ta dan ni poskusil priporja potolažiti, kakor je bila sicer njegova navada, nego se je plaho stisnil v svoj kot in se ni premaknil. Pripor se je večkrat ozrl nanj, mehko, kakor bi hotel prositi prijazne besede, ali Erazem teh pogledov ni hotel zapaziti. Zanj je bil ta dan strašnejši, kakor za vse druge prebivalce samostana, ker mu je iz srca iztrgal zaupanje do priporja, ki ga je ljubil kakor očeta, in do vseh menihov. "Vsi ste krivo-prisežniki!" so šepetale njegove ustne, ko se je za drugimi menihi počasi vračal v samostan.

Noč je objela zemljo in tudi v samostanu je zavladal mir. Po dvorišču je tiho žvižgaje hodil dolgi Laban. Moral je ostati do polnoči na straži, a je svojo dolžnost tako malomarno opravljal, da ni zapazil temne sence, ki se je povzpela čez zid in izginila za samostanom na ono stran, kjer so stala gospodarska poslopja. Mirno je hodil okrog posamičnih samostanskih poslopij, kakor bi hotel dokazati, da se mu ne dela krivica z očitanjem, da grede spi in da v spanju žvižga. Vzburil ga je šele priporjev glas. Med tem, ko so menihi že davno počivali, je pripor Ahacij, zatopljen v svoje misli, že dolgo slonel na oknu in od tod zapazil, da se je iz velikega škedenja začel naenkrat valiti gost dim, za katerim je udaril plamen. Škedenj je bil v ognju, dolgi Laban pa je izvedel za to šele, ko je čul priporjev glas: Gori!

II.

Visoko se je vzpenjal plamen proti nebu in razsvetljeval pred Bistrom ležečo ravno, da se je videlo daleč naokoli. Obupno je klical samostanski zvon na pomoč ali razen ribčev, ki so bili podložni samostanu, je prišlo le jako malo ljudi gasit. Prebivalci samostana so se trudili na vso moč, da ogenj omeje in menihi, ki sicer niso radi delali, so se ravno tako vztrajno pehali, kakor samostanski uslužbenci.

Zaznavši, da gori, je pater Celestin skočil s svojega ležišča in planil k oknu. A samo trenotek se je ustavil njerov pogled na vorečem poslopju, potem pa je motril samostansko okolico. Menihovo orlovsko oko, izvežbano na lovu, je v svitu, ki ga je razširjal mogočni ogenj, natančno spoznalo moža, ki je sedel v čolnu in veslal na vso moč.

— To je požigalec, je sam pri sebi govoril pater Celestin; je že skočil po stopnicah doli na dvorišče in k priporju, kateremu je v naglici povedal, kaj je videl. Še predno je mogel pripor kaj odgovoriti, je bil že pater Celestin odhitel v noč — zasledovat požigalca.

Z naporom vseh sil in le ker je bilo dovolj vode pri roki, se je končno po večurnem prizadevanju posrečilo ogenj pogasiti. Škoda je bila znatna, kajti zgorelo je več gospodarskih poslopij in vse kar je bilo v njih shranjeno. Pripor je bil srčno vesel, da samostana ni zadela še večja nesreča.

— Ves samostan bi bil lahko šel v nič, je rekel menihom in si brisal od napornega gasenja potno čelo. Mati božja nas je zopet enkrat v svoji neskončni milosti obvarovala.

— Morda je pa ta požar božja kazen za to, kar se je včeraj zgodilo v tem samostanu, je pripomnil tiho Erazem pl. Obričan. Njegove besede so menihe prav nemilo zadel, in nevoljno so se odvrnili od mladega svojega tovariša, kateremu že itak niso bili naklonjeni, ker je bil ves drugačen od njih in sploh ni rad občeval z njimi. Priporja pa je pri Erazmovih besedah mahoma minila vsa veselost. Odgovoril sicer ni ničesar, ali poznalo se mu je, da so ga pekle te besede prav v dušo. Počasi je krenil v samostansko cerkev, sedel v zadnjo klopi in se zatopil v svoje misli. Pripor Ahacij je bil resnično veren človek in zato mu je dogodek prejšnjega dne ležal kakor kamen na srcu. Moril ga je dvom, če je prav storil, da je pustil patra Celestina po krivem priseči in je sam pomagal pri priseči, samo da reši ugled in veljavo samostana. Vedno in vedno mu je očitala vest, da bi bil moral raje vse žrtvovati, samostan in patra Celestina in sploh vse menihe in stati za resnico, to najlepšo hčerko božjo. Pred ostalimi menihi je te svoje bolesne dvome prikrival, saj je vedel, da bi ga menihi ne razumeli; samo eden je bil med njimi, s katerim bi se bil rad pogovoril, kateremu bi bil rad odkril svoje srce. To je bil Erazem pl. Obričan. Ali do tega se pripor sedaj ni upal, ker je videl, da Erazem obsoja njegovo dejanje.

Sele ko je zvonček poklical menihe v refektorij, je pripor zapustil cerkev. A bil je ves čas obeda malobeseden in zamišljen ter se ni zmenil za pogovore menihov, ki so razpravljali samo o požaru in o njegovi prouzročiteljih ter občudovali patra Celestina, ki je bil toli drzen, da je sam šel zasledovat požigalca. Težko jim je bilo, da se še vedno ni vrnil v samostan in bali so se, da se mu je primerila kakšna nesreča. Da je bil njih tovariš pater Celestin krivoprisežnik in da je imel na vesti grdo hudodelstvo, zato se ni nobeden zmenil.

(Dalje prihodnjik.)

V Chicagi so Koledarji na prodaj pri Mohor Mladiču, Martin Potokarju in Frank Mladiču. Cena na 25c.

Nad 30 let
se je obnašal
Dr. RICHTERJEV
SVRTOVNI, PRENOVLJIVI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
REUMATIZEM,
POKOSTNICO,
PODAGRO itd.
in razne reumatične
neprilike.
SAPO: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah
ali pri
F. A. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

Slovenska kmetija.

Naš kmet je pošiljal svoje otroke v domače rudokope, katere so lastili tuji kapitalisti in ko se je cenejša voznja odprla v Ameriko, tje čez veliko luž, je naš kmet odpotoval v Ameriko.

1¼ milijona Slovencev nas je — a 120 — 150 tisoč Slovencev je vedno Ameriki, dosti istih pa tudi na gor. Štajerskem in Vestfalskem.

Naš veleposestnik ni imel po letu 1848 delavcev, ki bi mu zastoj ali pa za 30 kr. brez hrane delali. In tudi za en gd. ne. Tega bi pa sicer ne mogel plačati. Ropal je tedaj veleposestnik svojo zemljo, kar se je dalo. Živeti se je hotelo dobro. Naše najljepše hoste so šle za majhen denar, da del bogastva kake dežele je, naš domovini malo zalegel. Zemlja se je gnojila slabo. Seveda, krave, sploh goveda so morali oskrbniki gnati na semenj. Zemlja je začela pešati, ker se je le vedno iz nje jemalo, dalo pa malo nazaj. Zdaj so naša veleposestva na bobnu. Prodalo se jih je že veliko. Malo jih je še, ki niso v fidejkomisni zvezi. Najljepša posestva, ki bi še dandanes bogato redila gospodarje, so se prodala. Kako bi te gospodarje vest pekla, ko svojega dela ne razumejo, ali ker so ugodni čas zamudili, bežijo naši veleposestniki iz svojih še vedno lenih lastin. Veliko tisoč oralov grajske zemlje je prišlo tako po kupih v roke kmetom, ki so ta svet plačevali drago. Imeli so ga. Ameriški denar je kupoval in plačal te parcele. Ako bi naš narod ne pošiljal svojih sinov in hčera v Ameriko, bi naš kmet ne mogel kupovati to veleposestno zemljo v razorodaj. V Avstriji se za kmeta malo stori. Avstrija je farska država. Kmet ne bi mogel doma iz svojih moči kaj kupiti. Tako je v orejških časih ta veleposestva stvarila silovitost, prekanjenje. Tlaka jih krepila, a v tlaki industrije zaslužen denar jih zopet nazaj dobivlja v kmečke roke. Zemlja naj bode v rokah istih, ki jo obdelujejo in jo tudi obdelati znajo. Prav je, da se vrši ta razpad.

Dosti se da pisati v prid izdržanju veleposestva. Kot šola za manjše kmečke posestnike bi jih hotel kdo zdržati. Nekateri tudi mislijo, da veleposestva v dobrih rokah lažje delajo in gospodarijo kakor manjša posestva. A ti in drugi razlogi nimajo pomena, ako se oziramo na to, kaj v zdajšnjem gospodarstvu umni kmetovalci pridelajo z vrtnarskim delom na parcelah, na par oralov zemlje. Trikrat pridelati sadež v enem letu, ni več težko. 30krat več žita, kakor se ga je sejalo, že tudi kmetija pokaže. Od jednega mernika 30 mernikov.

Ali živinoreja na majhnih kmetijah v razvitejših deželah kaže napredek, kakeršnega nobeden prejšnji čas ne more. Krave, ki po 20 litrov mleka dajejo na dan. Svinje, ki 34letne tehtajo 3 do 4 stote.

Veliko se je pisalo o tem, ako je velika kmetija jakša kakor mala. Statistika, gospodarska in kmetijska veda dokazujejo sedaj, da je majhna kmetija jakša. "In v žolodu neha patriotizem", je dejal Bismarck — in za veleposestvom, ki hitro utoneva na Slovenskem, se nihče ne joče, razven kacega lovca, ki ne bode morda našel več toliko divjačine — ali pa kak ljubitelj host.

Kmet je grozen človek glede hoste. On ne strpi, da je lepa. Pa šola, pomanjkanje lesa ga bode učilo, kakor tudi boljše izhajanje v drugi kmetiji, da teh veličih dobrot, host ne bode pokončeval po nepotrebnem.

Mala kmetija zmaguje, to je dejstvo, katero vidijo vsaki dan v bogatejših, omikanejših deželah. Pri nas na Slovenskem smo pa na poti k njej. Ali ta mala kmetija mora v šolo, kakor jo odpira francoski, angleški, nemški svet. Kmetijstvo je veda, ki se na prvem mestu v tej šoli glasi. In mala kmetija zamore uspevati le po zadrugi. Najprvo naj se začne proizvajalno zadrugo. Kedar je pa mesto zdajšnjega potratnega dela upeljano intenzivno vrtnarsko delo, tedaj naj se ustanove tudi konsumne zadruge. Na Nemškem so vasi, kjer kmetje boljše žive s 4 oralni zemljišča, kakor naši posestniki s 30 oral. Na Danskem je

živinoreja tako razvita, da pošiljajo danske zadruge celo v Avstrijo surovo maslo in jajca. In tudi tukaj je zadruga živinorejcev ona moč, ki stvarja na mali kmetiji, če že ne bogatstvo, pa vsaj človeško življenje, site dni.

Zadruga! Kaj je to. Slovence bode rekel, to ni nič, to vodi na kant. Žal, naši popi so zadrugo spravili pri našem kmetu ob kredit. Nerodno so začeli.

Kat. popi so hoteli na Slovenskem vbiti meščanstvo. V to svrhu so pričeli snovati kmečka konsumna društva ali stacunske zadruge. Res, naš kmet že precej kupuje v prodajalni. Ali ¾ življenja iz kmetije. Trgovci prodaja z 10—50 odstotki dobička in še slabo blago tuintam. Kmet dobi cenejše in dobro blago v zadrugi. S krajcarji se mnogo privarčuje. Kmetiska zadruga v dobrem stanu je trdnjava dotičnega kraja, posebno če je združena s posojilnico in so vse zadruge združene pod inteligentnim vodstvom. Ali naš kmet še ni intenzivno delujoč kmet, ki bi moral večji del živil kupovati, ker bi kot tak proizvajal le posebno vrsto sadežev; čim manj hodi naš kmet stare šole v prodajalno, tem lažje bode izhajal v tej stari osnovi gospodarjenja. Mej takimi kmeti naj se snujejo proizvajalne zadruge. Zadruge za nakup semen, orodja, strojev, gnojja; naj bi bile pa vadnice za zadrugo življenje. In ko se razvije intenzivno obdelovanje zemlje, potem tudi nastanejo samo ob sebi zadruge. In vse dežele bodo potem preprežene po njih. Tako so ravnali omikanejši nemški, francoski kmetje, posebno pa pametni švicarski kmetje. Do tega pride gotovo tudi pri nas.

Ne iz sovražstva do kakega člana sedanje človeške družbe, do trgovca, meščana se bodo osnovale zadruge, ampak, ker so zadruge podlaga uspehom kmetije, kakor se dandanes v času kmetijske vede, naravoslovnih ved, velikega svetovnega prometa, naraščanja števila ljudi, naraščanja dohodkov delavstva razvija mala kmetija. Vsak kmetiski delavec hoče imeti sam kak kos zemlje, kjer s svojo ženo in otroci vse delo stori. Iz kmetije izginja kmetijski dninar, hlapec, dekla. Gospodarstvo na kmetiji gre na to, da se male kmetije snujejo, večje pa razpadajo. Mala kmetija, intenzivno obdelana lahko preživi zakonsko dvojico z malim številom otrok. Majhno sicer, ali krasno knjižico je spisal jeden najboljših ruskih pisateljev, knez Peter Kropotkin, zdajšnji duševni voditelj anarhističnih demokratov. V njej razpravlja napredke majhne kmetije na Francoskem, Angleškem ter nasprotje rokodelstva z tvornico. Kar ta pisatelj piše, ki je kot učenjak, zemljepisec in ekonom svetovno poznan, temelji na dokazih zgodovine, statistike, lastnega vida. On popisuje male kmetije v nekaterih krajih Francije. Iste imajo več sto oralov pod steklenimi strehami. Zemljo grejejo s cevmi, napolnjenimi s paro. Gnoj spravljajo kakor Kitajci, ki ga najskrbneje zbirajo in pripravljajo. Ti kmetje imajo trikrat v letu sadeže. Imajo tudi krasno živino, poleg kmetije je v vsaki vasi tudi rokodelstvo. Električno moč imajo skoro povsod. Kropotkin je videl kmetiskega fanta zjutraj gnoj kdati, popoldne je pa tkal najfinejši žamet. Govori se in trdi, da je kmetiska roka pretrda in nesposobna za finejša dela. Kropotkin trdi nasprotno in dokazuje to. Ta pisatelj trdi, da rokodelci iznajde boljše načine dela, da dela on napredek v ročnem delu ter da se potem tvornica polasti teh iznajdb. Zato misli Kropotkin, da rokodelstvu ni treba umreti poleg tvornice. Ta mož piše in dokazuje, da bode čez kratek čas imel ves svet svojo lastno industrijo, svoje tvornice v vseh strokah. Tedaj ne bode več mogoče prodajati inozemstvu proizvodov domačih tvornic. Vsak narod bode sam zase vse prideloval in kmetija bode morala tedaj storiti veliko, da proizvaja za vse domačine živila; kupovalo se bode le to, kar v domačem obnebu ne zraste! Tedaj ne bodo nosile ladje žito iz Amerike v Evropo in ne tvorničnih izdelkov. Danes so kmetije že važne, a postale bodo čimdalje bolj in bolj. Visoke kmetijske šole bodo obiskane

kakor sedaj duhovniški lemenati, ali pravna vseučilišča. Latinske šole proč, tja njih mesto pa realke, glasi se tudi z kmetije. Katoliški far in pravnik — jurist sta doigrala. Z fevdalnim gospodstvom padeta tudi ta dva jako draga delavca. Zovite to socializem, ali kar hočete, toliko je gotovo, da kmet ne gre nazaj, on hodi naprej in postal bode, kar je v prvih časih bil, zopet najvažnejši delavec družine.

(Konec prihodnjic.)

Društvene vesti.

Društvo "Slavija" št. 1. S. N. P. J. v Chicagu, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v Naročni dvorani na 587 S. Centre Ave.

John Duller, tajnik, 12 W. 25th St., Chicago, Ill.

Bratsko društvo "Triglav" št. 2. "S. N. P. J." v La Salle, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v prostorih brata M. K. V to društvo vstopi lahko vsak Slovan ne glede na veroizpovedanje in politično prepričanje.

D. Badovinatz, tajnik.

Društvo "Adrija" št. 3. "S. N. P. J." v Johnstown, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu. K mnogobrojnemu vstopu v omenjeno društvo vabi

Odbor.

Društvo "Bratstvo" št. 4 S. N. P. J. v Steel, O., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v prostorih brata Karola Dernač v Steel, O.

Društvo "Naprej" št. 5 S. N. P. J. v Clevelandu ima svoje redne mesečne seje vsak prvi četrtek zvečer v mesecu v društvenih prostorih na 1778 St. Clair Str., Cleveland, O.

Društvo "Bratstvo" št. 6 S. N. P. J. v Morgan, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu v prostorih brata Frank Miklavčiča na Sygen. V mnogobrojnem vstopu k omenjenemu društvu vabi

Odbor.

Društvo "Bratoljub" št. 7. S. N. P. J. v Claridge, Pa., ima svoje redne mesečne seje v ako prvo nedeljo v mesecu v dvorani nemške zveze. Somišljeniki se vabijo v društvo.

Društvo "Delavec" št. 8. S. N. P. J. v So. Chicago, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v društvenih prostorih na 619 Green Bay Ave.

Slovensko narodno bratsko podporo društvo "Bratstvo Naprej" št. 9 "S. N. P. J." v Yale, Kans., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu. K mnogobrojnemu vstopu v čilo društvo vabi uljudno

Odbor.

Društvo "Trdnjava" št. 10 "S. N. P. J." v Rock Springs, Wyo., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu. K mnogobrojnemu vstopu v omenjenem društvu vabi najuljudneje

Odbor.

Bratsko društvo "Sokol" št. 11 spada člane v "S. N. P. J." v Roslyn, Wash., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu. Za vstop v društvo se vabijo vsi Slovani v Roslyn in okolici.

Odbor.

Društvo "Edinost" št. 12 "S. N. P. J." v Murray, Utah, ima svoje redne mesečne seje vsako zadnjo nedeljo v mesecu v društvenih prostorih.

M. Zugel, tajnik.

Društvo "Edinost" št. 13 "S. N. P. J." v Whelling Creek, O., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu. K mnogobrojnemu vstopu v društvo vabi uljudno

Odbor.

Društvo "Sloga" št. 14 "S. N. P. J." ima vsako prvo nedeljo v mesecu svoje mesečne seje v Jerebovi dvorani, na 10 ulici. Waukegan, Ill.

Društvo "Zarja" št. 15 "S. N. P. J." v Ravensdale, Wash., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo in poslednjo nedeljo v mesecu ob 9 uri popoldne v prostorih brata Frank Grošelj na v Ravensdale, Wash.

Jos. Kožuh, tajnik.

Društvo "Sloga" št. 16. "S. N. P. J." v Milwaukee, Wis., ima svoje mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu. Fran Budna, tajnik.

Dušljivi Kašelji!

Severov Balzam za pljuča

ozdravi hripo ter vsak prehlad in kašelji. Neobhodno je potreben kot družinsko zdravilo. Daje se lahko z vso varnostjo tudi najmlajšemu detetu in vselej z dobrim učinkom. Cena 25 in 50 centov.

Ustavil vse bolečine.

Po mojem mnenju je vaš balzam za pljuča najboljši lek kar jih je bilo še sploh kdaj iznajdenih. Mojih otrok se je lotil nenavadno hud dušljivi ali oslovski kašelji. Naročil sem zdravilo od vašega agenta in po jednodnevni rabi so bolečine odjenjale in otroci so zdaj popolnoma zdravi.

Udani vam — Frank Pojedinec, Clifton, N. J.

Ste-li zelo utrujeni?

Ako se počutite popolnoma izdelane in vedno utrujene tedaj rabite lek, ki bo ojačil vašo kri. Nič ni boljšega ko

Severov kričistilec

ki očisti vašo kri in vas docela oživi. Cena \$1.00.

Zlatica

Ste-li žolti in se čutite potrti? Vas li zaboli glava kadar se pripognete? Tedaj rabite

Severov lek za ledvice in jetra

Zlatica prihaja od nekake zagatnosti v jetrih, vsled česar se žolč ne more zmešavati in se tako zabranjuje prebavnost. To zdravilo vas napravi čvrste in bistre kot novo kovani dolar. Cena 75c in \$1.25

Ne starajte se!

Starost pomeni izgubo čilosti. Jeden je lahko že star s 40. leti, a drugi še mlad s 60. leti. Od kod ta razlika?

Severov balzam življenja.

daje čilost in ojači vsak organ. Telo popolnoma preosnuje in je najuspešnejši krepilec kar jih je še kdaj bilo na svetu. Če se želite spet počutiti mlade, rabite Severov balzam življenja! Cena 75 centov.

Na prodaj v lekarnah. Zdravniški nasveti zastoj.

W.F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
683 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the P. M. Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement

**"Glas Svobode" izide vsaki petek
in velja za AMERIKO:**

za celo leto\$1.50

za pol leta75c

ZA EVROPO:

za celo letokron 10

za pol letakron 5

Prvi svobodnomisljeni list za slovenski
narod v Ameriki.Naslov za dopise in pošiljatve je
slednji:**"Glas Svobode"**

683 LOOMIS ST. CHICAGO, ILL.

TRANSMITTED BY
CABLE**Dopisi.**

Iz premogarskega okraja.

V januariju 1905.

"In vendar se giblje", je zalučal Galilej v obraz inkvizitorjem, ko so silili v njega najprekličje, da se zemlja suče okoli solnca. "In vendar se giblje tudi duh svobode — socialne ideje mej Slovence v Ameriki", pravim dandanes jaz.

Se vsako novo idejo so nazadnjaki imenovali utopijo posameznikov, objednem so pa skušali s silo zatreti vsaki pojav v narodu, ki je le malo dišal po svobodi.

Dandanes nihče ne trdi, da se solnce suče okoli zemlje. Marveč, se uči nasprotno, da se zemlja suče okoli solnca. Ta nauk je v začetku zahteval žrtve. Ali dandanes se pa že v ljudski šoli uči otroke, da se zemlja in drugi planeti našega solnčnega sistema sučejo okoli solnca. Nekdanji, stari nazori o gibanju planetov so morali podležiti novim naukom o gibanju v vesemiru, ker so ti nauki podprti z neovrgljivimi dokazi. Rimski klerus je uporabil vsa najboljgrozovita sredstva, da bi uničil ta nauk takoj v povelju, ker je bil v protislovju s sv. pismom. A pomagalo ni Rimcem nič.

Tudi dandanes trdijo nazadnjaki, da kapital vzdržuje delo, nasprotno pa trdijo ljudje, ki so proučevali socialno vedo, da delo vzdržuje kapital. Nekdaj, ko je sveta inkvizicija izvrševala najtočnejše svojo nalogo so oznanjevalce novih idej pripoznali krivovercem, žgali in pekli so jih na grmadah bogu v čast in slavo. Dandanes, ko so minoli slavni časi sv. inkvizicije, se imenuje razširjevalce novih idej brezverce, puntarje, prekučuhe. Zasluduje se jih policijsko, zapira v ječe ali pa celo obsodi na vešala, kakor se je to zgodilo pred 17. leti v Chicagi. Tako seveda se postopa dandanes s socialisti in anarhisti, kateri niso nič drugega zakrivilji, kakor da imajo o kapitalu in delu prave, zdrave nazore, in da hočejo vse delavstvo osvoboditi iz politične in gospodarske sužnosti: Bruno, Galilej in drugi so bili žrtve astronomične vede, katerim se ni šlo za lastno osebo temveč za splošno vedo: Spiess, Parsons in tovariši so pa žrtve gospodarske vede — razizkavanja. Kakor se dandanes obsoja sodnike prvih obsojencev, žrtve pa proslavlja kot mučence, ki so umrli za svoje prepričanje, ki je bilo za človeštvo vobče koristno, istotako bodo sodile kasnejše generacije o žrtvah, ki so padle za osvoboditev produktivnih slojev iz novodobne sužnosti.

Danes se že povsod giblje misel svobodna. Ni ga kulturnega naroda na svetu, da ne bi v njemu stajali ljudje, ki oznanjujejo socialistične nauke. To socialno gibanje se dandanes ni nevarno. Ali zgoditi bi se zamoglo, da zada današnjim tiranom v najkrajši dobi smrtonosni sunek.

Se ni dolgo, ko Slovenci še nismo imeli v Ameriki svoj socialistični časnik. V začetku so si posamezni sodrug raztreseni po veliki republiki dopisovali o potrebi delavskega glasila. S početka je bila pač to doba posameznikov. Ali prava,

na zdravi podlagi zidana domišljija je še vedno dobila pristašev.

"Glas Svobode", kakor je sedaj urejevan po vsi pravici imenujem pravi delavski list slov. delavcev v Ameriki. V začetku je imel list pač slabo zaslonbo v delavstvu. Ali, ker je bil njegov program čist in popoln brez omahovanja se je list priljubil in ojačil. Če list ne bi stal na pravi podlagi, ako ne bi zastopal zdravih načel in imel pristašev mej slov. delavci, bi bil list v zadnji volini borbi popolnoma uničen. Zgodilo se je pa prav nasprotno. "Glas Svobode" se je vrnil iz voline borbe krepkejši in močnejši po zaslugi zavednega slov. delavstva v pogumnejšo obrambo pravic trpečega človeštva.

Rojaki! Sedaj je čas, kaj veljajo pri vas listi, ki nemenjavajo svojih načel, kakor navadno človek srajco ali hlače. Povedal sem že enkrat, da so vsi listi pred volilno borbo menjali svoje načelo, da so igrali ulogo izdajalca, da je le "Gl. Svobode" ostal zvest svojemu načelu — delavskemu programu. Kdor si hoče naročiti pošten delavski list, naj si naroči "Gl. Svobode", ne pa listov, ki so se izneverili delavstvu.

Vprav v minoleto leto imamo Slovenci zabeležiti lep napredek. Ustanovila se je nova podpora jednota. Jaz ne vidim vprav v njej velik socialen napredek, ali odprto priznam, da smo z jednoto našim nasprotnikom odvzeli vsaj nekoliko gospodarskih močij. Da smo neodvisni v gospodarskih zadevah, že to je velike važnosti. Velikanska pridobitev je pa povečanje lista. Ali s tem še nismo zadovoljni, ker držimo se svojega gesla: "Bodočnost je naša!"

Ako si pa hočemo zagotoviti bodočnost, potem moramo stati vsi na straži, moramo še energičneje in brezobzirneje ustopati za naše ideje in nauke kakor sedaj.

S. Kavčič.

Nabrežina, Primorsko.

12. decembra 1904.

V torek 12. t. m. se je vršil v društveni dvorani v Nabrežini javen ljudski shod, s dnevnim redom: 1. "Politični položaj v Avstriji". 2. "Vzroki nastale klesarske stavke v Nabrežini". Poročala sta sodruga Etbin Kristan k prvi, in Kopač k drugi točki.

Shodu je predsedoval sodrug Marica, zapisnikar je pa bil sodrug Makarovič.

Sodruga Kristan je poročal v sedanjih politiki s posebnim ozirom na slovenske meščanske stranke dokazoval je njih izdajsko politiko in šovinistični nacionalni boj, katerega posledica je očitni splošni propad slov. naroda. Govoril je o Koerberjevi vladi in o nedelavnosti priv. parlamenta, o zavarovalnici za starost, onemoglost, preskrbi vdov in sirot, ter o zahtevi po splošni volilni pravici.

Frenetično odobravanje je sledilo govorniku.

Potem je govoril še sodr. Kopač o vzrokih nastale stavke, ter konstatiral, da ni nikdo drugi odgovoren za nastali boj med delavci in delodajalci, kot potljčniki, kateri so pogodbo prelomili, ki je še do 3. maja 1906 v veljavi. Izgovoril, da so delavci prvi bili, ki so obstoječo pogodbo kršili so puhli, ker delavstvo je le tam v stavko stopilo, kjer je gospodar kršil pogodbo. Da se pa posamezni gospodarji trudijo delavstvu vsako priložnost do kakega zaslužka vzeti, je naravnost ne človeško. V Nabrežino pritepeni podjetnik Favetti je dejal svojemu strojevodju, da ga iz dela odpusti, ako sprejme kakega stavkojočih klesarjev za manualno delo, ravno tako je žugal inženirju pri zgradbi železnice, ako vzame nabrežinske falote, smrkavce, ki so v stavki na delo. Ta človek, ki ni klesar, ki je po smrti svojega strica po dedoval tovarno, misli, da bode gospodaril po Nabrežini kakor se njemu poljubi, dela račun brez delavstva. Sodruga dolžnost pa je, da ostanejo solidarni v boju za najsvetejšo kar imajo — za organizacijo. V tem boju mora delavstvo oriskočiti na pomoč, ker zmaga klesarjev v Nabrežini pomeni zmago organizovanega delavstva. In ko je to govornik še ob kratkem v italijanskem

jeziku povedal, se je shod med živijo klici na socializem zaključil. — To je najboljši odgovor na laži "Nove Domovine". Odbor.

Socialistična aristokracija.

Iz Londona se poroča, da je grofica Warwick postala članica radikalne struje mej angleškimi socialisti, da govori na shodih v najrevnejših londonskih okrajih.

Družina Warwick pripada najstarejšemu in bogatejšemu angleškemu plemstvu, ki je v zgodovini in razvoju Anglije igrala veliko ulogo. Grofica je še mlado in lepo dekle, ki napravlja na shodih na najrevnejše proletarce v vzhodnem Londonu jako ugoden vtis. Delavci jo radi poslušajo, ker govori živo in prepričevalno.

Grofica je bila v začetku le človekoljubinja, kakor so navadno dame "višjih" krogov, ako pridejo v dotiko z ljudstvom. Ali mlada grofica je kmalu spoznala, da se s samo darežljivostjo ne da odstraniti zlo s tega sveta. Prišla je do prepričanja, da bode le socializem odstranil današnjo družabno bedo s tega sveta in radi tega se je oprijela z vso silo mlade duše agitacije za socializem.

Situacija v Londonu je sedaj taka, da nje besede padajo na rodovitna tla. Brezposelnost v Londonu je letos tako velika, kakor še nikdar poprej. Grofica govori na shodih jako oestro in rezko. Grofica izjavlja, ako vlada noče spoznati situacije, potem naj nosi tudi vse posledice. Agitacija je obrodila že toliko dobrega, da so bogati postopajci ustanovili klub, v katerem nabirajo denar za javna dela. Zajedno pa mislijo napraviti pritisk na vlado, da bi izvršila razna javna dela le v ta namen, da se omeji brezposelnost, ki je glavni vir bede in siromaštva.

Mi se prav nič ne čudimo, ako je grofica Warwick vstopila v socialistične vrste. Dandanes je itak vsak pameten človek socialist.

Steel, Ohio.

1. januarija 1905.

Veselica društva "Bratstva" št. 4. "S. N. P. I." je vprav sijajno uspeła. Člani iz Glengoe so se že pripeljali že dopoldan, da se udeležijo društvene veselice.

Na vselici so prav izborno zapeli nekateri bratje nekaj slov. nar. pesmic. Slavnostni nagovor je pa imel br. Fr. Cimerman, kojemu so navzoči burno pritjevali.

Uspeh veselice je bil vsestransko dober.

Na zadnji društveni seji so bili sledeči bratje izvoljeni v odbor: John Rebol, predsednikom; Karol Dernač podpredsednikom; Vincenc Kollar I. tajnikom; Josip Zibert 2. tajnikom; Nace Zlemberger zastopnikom; Frank Boštjančič blagajnikom; Ivan Dernač zapisnikarjem, Josip Dernač pokroviteljem.

V gospodarski in bolnišni odbor so pa izvoljeni bratje: Frank Cimerman, Anton Špan, Valentin Verhove, Ivan Renich.

Vincenc Kollar, 1. tajnik.

Iz pueblskih delavskih krogov.

Naša podružnica W. F. of M. (zapadne premogarske zaveze) je imela svojo podružnico na Silvestrov večer v slovaški dvorani 103 Spring ulici, Grove.

Tu se je pokazalo, da delavci premagajo vse zapreke, ako so vstrajni. Ako si ogledamo vsakovrstne delavske organizacije družih narodov, tedaj pridemo do zaključka, da si zamoremo tudi Slovenci vse ustvariti kar vidimo in opažamo pri družih narodih, če smo ustrajni.

Shod podružnice se vrši vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu ob 10. uri zjutraj v "Trades Assembly Hall", 605½ Main ulici, v prvem nadstropju. Vsakdo se lahko vdeleži vseh predavanj.

Naš rojak, sodrug A. Klemenčič bode 15. januarija 1905 popoldne ob 3. uri v "Trades Assembly Hall" govoril v talijanskem jeziku o moderni delavski organizaciji. Shod je javen, torej vsakomur pristopen.

Vsako prvo in tretjo sredo v mesecu bode sodr. Klemenčič zvečer govoril v angleškem jeziku o splošni stavki za unijske delavce v "Pueblo Trades and Labor Assembly", v njih lastni dvorani na Main ulici.

Predavanja bodo obsegala tele točke:

- 1.) Važna potreba, da se vsaki posameznik pridruži delavski uniji.
- 2.) Kako se je treba pridružiti drugim bratovščinam in z njimi sodelovati.
- 3.) Kako se je treba obnašati napram garjevcem in postopati z njimi.
- 4.) Izvršitev mirne splošne stavke.
- 5.) Izvršitev nasilne splošne stavke.
- 6.) Zanimarjenje vladnih slojev.
- 7.) Pridobitev hrane in družih potrebščin ob času stavke.
- 8.) Uvoz pridelkov in razdelitev potrebnih stvari ob času stavke in pozneje.
- 9.) Unijska upeljava za razvažanje blaga, brzjav in telefoničnih poročil.
- 10.) Ustanovitev zveze za borbo človeških pravic (Rights of Man).
- 11.) Bramba zoper kapitalistično nasilstvo.
- 12.) Navod k modernemu razmišljanju o gospodarstvu in njega vpliv na sedanje delavske razmere.

R. A.

"Orlov" koncert v Chicagi.

Zadnji čas je opaziti v Chicagi neko posebno zanimanje v prilog občinski zabavi, kar pomeni v družabnem življenju za proletarski svet mnogo. Seveda imajo pri tem za slug edino le napredni ljudje, katerih se baš v Chicagi ne manjka. To se je že čestokrat pokazalo, zato nemislamo, da bi delali komu reklamo.

V prvem oziru bode omenjeno, da so naši diletantje, ki so z enodejansko igro "Mutek" pri sodelovanju slov. del. pev. zbora "Orel" uprizarili drugo predstavo v Chicagi dosegli — če prav ne dovršeno — vendar zadovoljno vspehe. Priznati je treba, da ima osobe dramatičnega kluba čvrsto voljo in takt v nastopih vlog, kretnjah sploh.

Vsak je izvršil svoj nastop zadostno in bil v ulogi na mestu. To je glavno. Upamo, da nas ta klub večkrat iznenadi s sličnimi dramatičnimi predstavami. Tudi del. pev. zbor "Orel", koji je uprizoril koncert je izvajal svoje pevske točke pod vodstvom priljubljenega učitelja g. K. Confala v popolni dovršenosti vokalnega nastopa.

Pelo se je: "Slovenski svet", "Morje adrijsko" in krasni "Venček narodnih pesmij". Hrvatski pev. zbor "Zora" je s svojim priostvovanjem in sodelovanjem popolnil in pripomogel do večjega užitka krasnemu večeru. Konečno še nekaj. Želeti bi bilo v prihodnje le še, da bi se v nastopih del. pev. zbora "Orel" pele tudi delavske pesme, ozir. skladateljev, kajti s tem bi izvršili in spravili ponosni delavski naslov "Orlu" v pravi odgovarjajoči ton — v pravo kompozicijo ... P—č.

Nov slovenski list.

Ravnokar smo dobili prvi št. "Delavskega Prijatelja", kojega je pričel izdajati rojak Schlander v Pittsburghu.

Iz programa in uvodnega članka posnemamo, da bode "Delavski Prijatelj" strogo unijski list, da se bode boril za pravice delavcev na gospodarskem polju, da ne bode razmotrival politična, verska in narodna vprašanja.

Dasi se ne strinjamo popolnoma s tem, da bi delavce držal roke kviško pri političnih, verskih in narodnih vprašanjih, vendar priznamo odprto, da nam je zrastle ob strani čvrst sobojevnik za osvoboditev delavca — današnjega sužnja iz novodobnega tlačanstva, ki boče po svoje pomagali, da se prosvajalni sloji osvobode suženskih spon in okov.

Mnogo naročnikov in predplačnikov "Delavskemu Prijatelju", dokler bode zastopal koristi delavstva.

Vse za osvoboditev trpečega človeštva.

Uredništvo "Gl. Sv."

Somišljeniki naročujte in priporočujte "GLAS SVOBODE".

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače — "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Center Ave. blizo 19
ulice CHICAGO, ILL.**POZOR!****Puebličani!**

Zima je tu! V zimskem času se človek rad pokrepeča z dobro pijačo, in zabava v veseli družbi.

Dobra pijača dela dobro voljo in veselje kar pomeni za delavca mnogo ki je redkokdaj prost.

Vsledi tega naj rojaki obiskujejo take kraje, kjer se to dobi. Pri meni ne manjka niti ene stvari, s katero bi ne mogel v tem oziru postreči vsakemu.

Pridite in prepričali se bode-te sami:

Z odličnim spoštovanjem

Nick Starašinih

604 S. Santa Fe Saloon,
GROVE, PUEBLO.**F. J. SKALA & CO.**

320—322 W. 18. ulica

ČESKO-SLOVANSKA BANKA.

Posiljanje denarja, izmenjevanje tujih denarjev, iztergitev denarja in vrednostnih stvari po celem svetu, sosebno v Avstro-Ogrski in Zdr. državah.

Ustavljanje plačilnih in drugih pravnih listin. Dedščine.

Zastopniki družb: bremške, hamburske, antverpske, rotterdamke in francoske prekomorsko-vožne črte. V New Yorku in ostalih evropskih pristaniščih sprejmo potnike naši zastopniki. V slučaju zadržka oziroma, zaprek potnikov, obrnite se na nas.

Poskusite

najboljše unijske
A—B, X—Lent in
Criterion smodke
katere izdeluje

H. F. Aring

916 Payne Ave. Cleveland, O.

Postrežba točna. Cene nizke.

KALIFORNIJSKO VINO

na prodaj. Pridelek farne Hill Girt Winery. Dobro črno in belo vino po 35 do 45 centov galon; staro belo ali črno vino 50 centov galoni risling 55c. Kdor kupi manj kot 50 galonov vina, mora dati \$2 za posodo.

Drožnik po \$2.25 do \$2.75 gal. slivovic po \$3 gal. Pri večjem naročilu dam popust.

V mnogobrojna naročila se priporočam

STEFAN JAKSHE

Box 77 — Crockett, Cal.

LIEBICH Slovenski fotograf

poznat mej Slovenci že mnogo let, izdeluje najlepše velike in male slike po najnižjih cenah.

80—86 Euclid Ave.

CLEVELAND, O.

Za ameriko patentirane

Harmonike,

izvrstno delo, cene nizke, se dobe samo pri Slovencu

Joon Golob

203 Bridge St. Joliet, Ill.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MIHAEL STRUKELJ, 519 Power Str., Johnstown Pa.
 I. tajnik: MARTIN KONDA, 684 Loomis St., Chicago, Ill.
 Pom. tajnik: FRANK PETRIČ, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South, Chicago, Ill.

Nadzor-
 niki: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Porotni
 odbor: JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOB MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Bolniški
 odbor: JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Odbor S. N. P. J. ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vse člane, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopišljejo svoje dopise prvemu tajniku.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; **denarne pošiljatve** pa blagajniku Frank Klobučarju.

Taki so! Kako pa!

Owen Kelly v Philadelphia je bil izvrsten katolik in nikdar ni opesal; ako je šlo za povzdigo kat. stvari; molil je; postil se je; spovedoval se je pogostokrat — pa še več! Dajal je svoj denar in onega, katerega je nabral med sovražni, za slavo katoliške cerkve. Na javnih zborih se mu je oko isknilo, ko je navdušeno slikal nepopisljivo srečo, da je katoličan in navzoči Irči so kar sladko ginjeno plakali, ko jim je Kelly v bujnih barvah predočeval rajsko veselje na drugem svetu, če svojo versko prepričanje prav izdatno podpirajo — z novci. Ni čuda, da je bil Kelly pri gosposkih nuncih irskega pokolenja in pri škofu jako priljubljen, čislán in spoštovan.

Kelly je bil pa še več, ko samo iskren in dejansko delaven katoličan. Bil je navdušen vodja irskih "vodopivcev" ali temperencierjev; dalje je bil velik irski narodnjak, ter je kot ud od "United Irish league" igral merodajno ulogo. Bil je sploh "ugleden" državlján, kateri je vžival v polni meri spoštovanje vseh sodržavljanov.

Ker je to, kar smo do sedaj o Kellytu rekli, neslo le denar vun, povejmo sedaj, kaj mu je neslo denar notri.

Bil je v to svrhu trgovec, tovarnar, predsednik od "Continental Title in Trust Company" — torej kapitalist. Vera in kapitalizem se pajdašita, ko brat z bratom.

Ljudi Kelly, imeniten in sloveč milijonar, pobožen in skromen, je 25. okt. 1904 zginil hkrati tako skrivnostno, kako ga bi bila zemlja požrla, ali pa, kakor ga bi bili angelji, kar toplega v nebеса nesli.

V katoliških krogih se je raznesla vest, da je bil Owen Kelly najbrž umorjen. Ugibalo se je tudi, da je postal žrtev neke druge politične irske stranke v Ameriki. Geslo: namen posvečuje sredstva, velja pri Irčih tudi prav korenito v političnih stvarih, kar je pri verski udanosti in pobožnosti teh vrlih potomcev starih Kelto, pač razumljivo.

Strah in žalost sta zavladala v katoliškem taboru, ko je novica prešinila ljudstvo, da je mastna in tako gosto in lepo z volno obraščena ovca iz črede zginila. V vseh irskih in v mnogobrojnih drugih katoliških novinah se je razglasila skrivnostna in preka zguba uzornega moža. Onemu, kder Kellyja povrne javnosti, bodisi živega ali mrtvega, so oglasovalci obljubili izplačati 500 dolarjev. Njegov višji pastir, po domače škof, je nad svojim podpisom zanimal svoje verne ovčice, da pridno iščejo belo, oh tako belo ovčico in sodružico.

Pač se ne bodemo motili, če rečemo, da je razpisanih tisoč dolarjev bolj ko pa ljubezen do bližnjega, veliko število ljudi napotilo iskati zginolega Owena Kellyja. Detektiv, privatni in profesionalni so kakor tolpa lovskih psov zasledovali vse kraje in pota kjer je imela ta ovčica navado se pasti.

Obiskali so vse cerkve, samostane, misijone, čudovite kraje, ker pričakovali so, da je pobožni mož poiskal kako tiho celico, da v samotni

še bolj utrdi svoj verni duh in se vtopi v premišljevanje rajskih veselje.

Pa v nosove, yohunov, pobožni dišeči duh zgubljenega, na teh krajih ni zadel. O belo-bliskeča se ovčica, kam si zašla? Gotovo v kaki puščavi premišljuje minolost in ničurnost te bridke solzne doline!

Tako daleč je vse all right in lepo za ljubega Kellyja — ali vsaj kar se njegove neprečlenljive duše tiče. Med iskaleci za Kellyjem pa so bili tudi profesionalni detektiv in ti so navadno pravi ciniki, kateri vedno bolj telesno, ko duševno in estetično stran človeka v poštev jemljejo.

Ne v cerkvah in v samostanih so ti Owena iskali, ampak oni so obrnili svoje močne in obširne podplati proti kraju, kjer se pri električni luči in pozno po noči sopiri v svilnati obleki in dragoceni kožuhovalni, pod velikimi, na vse čudne načine okrašenimi klobuki — "mehka stegnjat" ženskega spola. Po ameriškansko "Tenderloin-district".

Na temu pozorišču, kjer Bah in Vena kraljujeta, je, ko bi trenil duh zgubljenega Kellyja zabodel nosnice detektivov. Ponočnjaki in zločinci, kateri so navadni gostje tega okraja, kjer vise rudeče svetilnice pred našimi, so vedeli veliko povedati o Kellyju.

To je bilo v New Yorku, kamor je Kelly skoro vsako noč iz Philadelphia zahajal.

Daljne preiskave so pokazale, da je bil Kelly tudi solastnik salona na 17. ulici in Columbia avenue. Njegov bratranec pa je bil drugi solastnik tega salona. Predenj je Kelly izginil, je pobral \$22.000 iz banke, kar je bila skupna lastnina obeh.

Temperencier in saloner in na vrh še tat! S tem pa koža te kat. ovčice še ni bila dosti očrnjena, kar kaže sledeče: Kelly je bil tudi sosesstnik tovarne "Wellcome Mills" v Philadelphia, drugi sosesstnik pa je bil neki Wade. Imela sta okoli \$50.000 na banki. Tudi te je Kelly pobral, predenj jo je popihjal.

Oh, ta bela, tako bela kat. ovčica, postala je, o fe, naenkrat črna, tako celo črni kostrun.

Pa to ni nič novega, da! to je običajno. Boga imajo te vrste ljudje, da z njim neumno ljudstvo sleparijo, hudiča pa, da jim pomaga iz žepov bedakov denar krasti. Le tako naprej, dokler bo še oslov kej!

Ušla je.

Iz Yale, Kansas, se nam poroča, da sta dva brata odvedla s sabo ženo nečega tam bivajočega rojaka. Nežvesta žena je pobrala svojemu možu ves imetek. To je zopet dodaz, da vera ne ohrani zakonske zvestobe, ako zakonskima primanjkuje prave moralne podlage.

Danes nam je dopisal g. Josip Triner, izdelovalec grenkega zdravilnega vina stenski koledar. Koledar je jako fino, umetniško okrašen. Umetniške okraske je izdelal g. E. V. Nadherny v New Yorku. Kdor hoče imeti stenski koledar, naj pošlje g. Josip Trineru 10c. v znamkah — 799 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Pobirati naročnino za "Glas Svo-
 bode" so pooblašteni:

D. Badovinatz, La Salle, Ill.
 Paul Shaltz, Calumet, Mich.
 Frank Vevar, Lorain, Ohio.
 Jacob Hočevar, Cleveland, O.
 F. M. Shlander, Pittsburg, Pa.
 Jos. Matko, Claridge, Pa.
 Nick Starasinič, Pueblo, Colo.
 Frank Bizjak, Leadville, Colo.
 Jakob Tisol, So. Chicago.
 Frank Budna, Milwaukee, Wis.
 Jos. Mihelič, Waukegan, Ill.
 Jos. Faletič, Indianapolis, Ind.
 John Erbus, San Francisco.
 Anton Kržar, Oat Hill, Calif.
 Frank Levec, Yale, Kans.
 Ignac Zlemberger, Steel, O. in okolico.

PRODAJALCI KOLEDARJA:

D. Badovinac, La Salle, Ill.
 J. Tisol, 9049 Greenbay Ave., South Chicago, Ill.
 Jos. Mihelič, 617 Market Str. Waukegan, Ill.
 Frank Budna, 163 Reed Str., Milwaukee, Wis.
 Frank Spendall, Bridgeport, O.
 Ignac Zlemberger, Glencoe, O.
 Frank Dermota, Federal, Pa.
 Jos. Matko, Claridge, Pa.
 Felician Volčko, 525 Pa. Ave., Johnstown, Pa.
 Josip Zalar Forest City, Pa.
 Marešič Frank 13 Clifton Str. Cleveland, Ohio.
 Frank Vevar, Lorain, Ohio.
 Paul Shaltz 211—7 St. Calumet.
 John Gouze, Ely, Minn.
 M. Sodia, Crested Butte, Colo.
 Max Malich 183 N. Pa. Ave., Denver, Colo.
 Nick Starasinič, 604 S. Santa Fe, Pueblo, Colo.
 Frank Bizjak Leadville, Colo.
 Filiph Zadnik, Aspen, Colo.

F. M. Shlander, 5102 Buttler Str. Pittsburg, Pa.
 Mike Jakše, Roslyn, Wash.
 Jos. Kožuh, Ravensdale, Wash.
 John Erbus, 498 Bryant St. San Francisco, Calif.
 Josip Bayuk, Oat Hill, Calif.
 G. Rozman, Trail B. C. Canada.
 Jos. Falletich, 725 Warman Str. Indianapolis, Ind.
 Anton Starič, 223 N. 8th Str. Sheboygan, Wis.
 Frank Levec, Yale, Kans.
 Anton Golobar Ladysmith, B. C.
 John Thome, Leckrone, Pa.
 Math Petschnik, Taylor, Wash.
 Peter Mrak, Hackett, Pa.
 Jos. Turk, Chisholm, Minn.
 Mike Kraker, Anaconda, Mont.

Rojaki, v Crested Butte, Colo. pozor!

Vse rojake v Crested Butte in okolici opozarjamo, da lahko izroče naročnino za "Glas Svo-bode" za leto 1905 g. Marku Sodia-tu, ki prodaja tudi naš Koledar.

Upravištvu "Glas Svo-bode".

Somišljavci naročite in priporočite svoje časopise.

Nazdar rojaki!

Slovenec in drugim bratom Slovanom priporočam svoj lepo urejeni "SALOON".

Točim vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago.

Potniki dobe pri meni čedna prenočišča in dobro postrežbo.

Za obileti poset se priporoča
MARTIN POTOKAR,
 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill
 Telefon šte. 1721 Morgan.

Rojaki, ne pozabite starega prostora, John Koščička.

MATIJA ERKLAVEC,

433 W. 17th St. CHICAGO, ILL.
 edini slov. krojač v Chicagi, priporoča rojakom v izdelovanje nove in popravljanje stare obleke, katera bo izgle-
 dala kakor nova. Vse po zmerno nizkih cenah.

VABILO
 NA ŠESTI VELIKI MASKARADNI PLES
 katerega priredi društvo
Slovenija št. 44 Č.S.B.P.J.
 V soboto dne 4. februarja 1905
 V NARODNI DVORANI.
 587 So. Centre Ave., na vogalu 18. ulice.

Začetek točno ob 7:30 uri zvečer. Vstopnina 25c. za osebo
 14 daril v vrednosti \$150.00 se) K mnogobrojni udeležbi
 bode razdelilo med najlepše vabi najljubše
 maske. ODBOR.

Drugi teden Razprodaje blaga zaznamovanega z rmenimi listki.

Ker je absolutno potrebno, da izpraznimo po praznikih našo bogato zalogo ter pripravimo prodajalno za pomladinsko blago in obleko, smo znižali povsod ceno. Kdor hoče kupiti za znižano ceno, naj kupi še ta teden. Premijske kupone damo vsakomur, kdor kaj kupi.

Fino "madras" blago — v raznih barvah, posebno za bluze in tudi obleke. Navadna cena 15c jd. Stane sedaj le.....	9c	Volnene ovratnice — za moške, črne ali druge barve. Navadna cena 75c komad. Sedaj le.....	39c	Moški čevlji — iz finega in močnega usnja. Navadna cena \$1.50. Sedaj stane le.....	\$1.18
Blago "gingham" — razne barve, marogasto. Navadna cena 12½c jd. Sedaj le.....	6¾c	Čepice za dečke — jako trpežne. Navadna cena 50c. Sedaj le.....	25c	Čevlji za gospe — iz finega usnja, raznega kroja in mere od 11—2. Navadna cena \$1.25. Sedaj le.....	95c
Zagrinjaje za postelje — bele barve in fino delane. Navadna cena 98c. Sedaj le.....	54c	Obleke za dečke — fino delane, najboljše blago, le.....	\$1.95	Spodnja krila iz muselina. Stane komad le.....	95c
Damaščonski prt za mizo, 58 palcev širok, okrašen z lepimi risbami. Navadna cena 50c, sedaj le.....	23c	Zagrinjala za okna — najrazličnejši vzorci, vsako 1½ jd dolg. Stane le.....	19c	Dežniki za moške in ženske. Navadna cena \$1.25. Sedaj le.....	69c
Blago za pernice — dvojno široko, barva jamčena. Navadna cena 25c jd. Sedaj le.....	15c	"Silkalina" — fantastično barvana, jako široka. Kosl 1—5 jd vredni 12½c, sedaj le.....	4½c	Zagrinjala za okna 3½ jd. dolga. Najboljše blago, Navadno \$2.50—\$3.00. Sedaj le.....	79c
"Sweaters" za dečke — sama volna, razne barve. Navadna cena \$1.00. Sedaj stane komad.....	65c	Linoleum preproge 2 jd široke, različno okrašne, stane štirjaški jd.....	24c	Ostanki volneni za obleko. Vsak komad vreden 75c, sedaj stane.....	43c
Moške rokavice iz usnja, podšitje. Navadna cena 50c. Sedaj le.....	39c	Hlače za dečke — rjave, črne ali druge barve stanejo le.....	33c	Bluze za ženske razne barve in fino blago. Cena.....	39c
		Čevlji za ženske — za vsakdanjo rabo iz najboljšee teletnine. Navadna cena \$1.35—\$1.50 Stanejo sedaj le.....	98c	Jopice za gospe in deklice. Vsaka vredna do \$1.00. Prodajamo sedaj po.....	\$3.95
				Ženske jopice, fino blago. cena.....	\$1.59

Dr. Kolacek & Co.
 559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

Vesti iz jugoslovanskih pokrajin.

— Lep katehet! Dne 18. decembra 1904 zvečer okoli 8. ure je šel orožnik v Gradišcu ob Soči v tamkajšnje župnišče aretirat kaplana, ki se piše don Giuseppe Calligaris. Ta sveti mož si je dovoljeval z dekletci nedovoljene reči; baje je zapiral tudi dekleta v šoli po učnih urah ter potem v zadnjih klopih uganjal žajami reči, ki so kaznive. Calligaris je imel pred 2 letoma neko obravnavo radi neke učiteljice. Takrat so hoteli ljudje, da naj gre proč, ali dekan in Falconer sta se potegovala zanj, in ostal je. — Deklica, ki je sedaj največ prizadeta, je stara 10 let, se piše Tonel. Dekle je tožilo o bolečinah, povedalo pa je, kaj se je zgodilo z njo, šele potem, ko so jo starši skrbno izpraševali. Oče je hotel, naj ostane vsa reč prikrita, mati pa je peljala deklico k zdravniku dr. Lovisoniju, ki je deklico preiskal in našel poškodbe, storjene po Calligarisu. Tako je prišla vsa reč na dan. Calligaris ima nekaj nad 30 let. Pri sebi je imel mater in sestro. — Tisti, ki imajo kuharice, so na boljem!

— Vzoren duhovnik. Iz Zgoranjih Gorij pri Bledu se poroča. V nedeljo dne 18. t. m. šel je neki 22letni fantič k običajnemu izpraševanju, ki se je vršilo v dvorani Marijine družbe. Ko je le ta srečal na stopnicah neko Marijino devico Johano z imenom, rekel ji je: "Johana, pripravi nam potice, bom prišel gvišno ponje". Te besede je slišalo tudi mlado popče Rudolf Cepuder, kaplan v Gorjah. Razjaren skoči ta proti fantu, ter mu lastnoročno priloži s svojo maziljeko 9 — reci devet — gorkih za tilnik. Ako bi bil kmetski fant pаметen, bi jih vrnil kaplanu 18 znaušnic, da bi si zapomnil, da se ljudi ne pretepa ne kaznovano.

— Joj, iz pekla gori! Dne 21. dec. 1904. popoldne je dekla krojaškega mojstra in hišnega posestnika g. Reisnerja v Ljubljani kurila poč. Ker le ni hotelo goreti, je služkinja v peči, kjer so drva samo tlela, nekaj popravljala. V istem hipu so se pa vneli plini in naenkrat je nastal pok in v peči je bilo vse v ognju. Takoj so zaduhali, da smrdi iz peči po razsvetljavnem plinu, in poslali v plinaro po delavce. Ko so le-ti prišli, so odkopali na cesti plinovno cev, ki je bila počena. V tem, ko so kopali, je zadel neki delavec s krampom v kamen, vsled česar se je ukresala, iskra, ki je prišla v dotiko s plinom in naenkrat se je vnel in začelo je iz jame goreti. kakor iz kakega vulkanskega žrela. Ob istem času so šli baš otroci iz šol in na Resljevo cesti niso čul drugega, kakor otroško vpitje: "Joj, iz pekla gori"! Delavci so na to morali prekopati na vsaki strani jame, iz katere je gorelo, zemljo do cevi in so jo potem tam zamašili, da se ni zgodila večja eksplozija. Cev je morala biti počena vsled kakega tresenja, in le sreči se je zahvaliti, da se to ni pripetilo v sobi ponoči, kajti takrat bi se bili ljudje v stanovanju gotovo zadušili.

— Zopet med živimi. Čudne stvari so se morale zgoditi z zapuščeno Antona Hočevarja, župnika na Brezovici, ki je dne 21. majnika l. l. zatisnil svoje oči. Vsa fara je do župnikove smrti živela v trdnem prepričanju, da so "gospod" zelo težki in bogati. In tudi pokojnik se je včasih sam rad malo pobahal s svojim peticami. Tako je proti neki osebi z očividnim veseljem vzkliknil nekoč "Jaz imam, hvala Bogu, že toliko, da bi lahko zlato obleko nosil." Imenitna zavest! Po smrti pa se je ta bogatija stajala, Bog ve kam. Testamentarni dedič Jožef Hočevar je dobil za posamezno 7412K 91 v čiste zapuščine! Kje je torej denar za zlato obleko?

Pripoveduje se, da je rajni župnik imel navado, zlasti ob boleznih, sedeti v svojem stolcu na ključih svoje blagajne. Na teh ključih je tudi zaspal prav mirno v Gospodu. Večna luč naj mu sveti. Ali nekaj hipcev potem ko je zapustil smrtni angel župnikovo sobo, vstopil je neki kaplan — ki je še sedaj na Brezovici, — v sobo in zahteval od kuharice, ki je jokaje klečala poleg umrlega župnika, naj mu takoj izroči ključe župnikove. Kuharica je to v svoji žalosti tudi storila in kaplan je odbil takoj h kasi. Potem, — potem je kaso preiskal, našel, kar je iskal in kmalu prinesel kuharici testament. V roki pa je držal baje tudi ve: obligacij in srečk. In ko ga vpraša prestrašena kuharica, kaj da je s temi papirji, o katerih jej je župnik večkrat pripovedoval, odreže se kaplan kratko in malo: "Kar so župnik meni ob življenju in med živimi izročili, je moje in nikogar ne briga. Basta! Kam so romali ti ključi in koliko je imel opraviti neki kanonik v Ljudljani z njimi in župnikovo zapuščino, ne vemo. Nas tudi ne briga. Toliko še pristavimo, da se je testamentarni v svojih upih ogoljufani dedič nekaj časa rotill, da bode tožil in tožil. Kar čez noč pa je utihnil in srečno uživa, kar se mu je dalo.

— Podraženja mleka. Z novim letom se podraži mleko v Ljubljani in sicer na 20 v. liter. Med oddajalci se agitira, da naj se vsi drže teh cen. Ker imajo bogaboječji katoliško narodni kmetje iz ljubljanske okolice navado, da mleku prilivajo vodo, jim bo odslej ljubljanska gospodarka bolj strogo gledala na prste.

— Vlak je povozil na božični večer pri postaji Rače železniškega delavca M. Kidriča, ki se je vračal k svoji družini iz Celovca. S postaje je šel proti domu po progi ter se je najbrže hotel izogniti postnemu vlaku, pri tem pa ga je zagrabil odzadaj brzovlak, ki ga je vrzel na tla ter so mu šla kolesa čez desno stran trupla. Dasi je imel desno roko in nogo zdrobljeno in prsi vsunjene, vendar se je zavlekel še par korakov po nasipu, kjer je mrtev obležal.

— Boj z divjimi lovci. Blizu Cvetkovcev je v noči 22. dec. m. l. lovski paznik nemškega viteškega reda, Plohl, zalotil tri neznane može, ki so streljali menda na fazane. Začel jih je zasledovati, toda divji lovci so streljali na svojega preganjaleca ter ga je zmoželo zadelo v pljuča. Tudi Plohl je štirikrat ustrelil za tatovi.

— Nesreča. Iz Jesenice se poroča: Dne 22. dec. m. l. popoldne je peljal 46letni prisiljenec Jožef Atwenger po tovarniških relizih voz, s katerim pripeljavajo železo (Hund), ki ga je zgrabil za prste. Voz se je zvrnil in potegnil prisiljenca za seboj tako, da je padel pod njega in ga čez trebuh hudo pretl. Prepeljali so ga v spremstvu do južnega kolodvora, od tu na z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

— Slaba vest. Bizjan, dekan v Moravčah je prepovedal moravskim občinskim odbornikom, da bi komu pravili o sklepih občinskih sej. Ali morda ta občinski odbornik Bizjan ne ve, da imajo občinarji pravico hoditi poslušat k občinskim sejami? Dekan Bizjan in drugi odborniki se torej boje javnosti. Pač slabo znamenje! Poštena stvar naj bode odkrita, kdor ima kaj prikrivati mora imeti slabo vest. — Pri klerikalcih se najraje dela skrivoma.

— V Ljubljano je padla Frančiška Komatarjeva, ko je prala v Vodmatu poleg železniškega mostu perilo. Komatarjeva je padla na glavo in jo je voda nesla kakih 1000 korakov daleč. Ko jo je prinesla do strojarja Mergenthalerja, jo je rešil kleparski mojster g. Dodič z nekim drogrom. Bila je popolnoma nezavestna in ko bi bila v vodi le še par minut, bi jo gotovo ne bili mogli več spraviti k zavesti.

— Kotel se je razletel v tovarni Podio na Sušaku ter je bil en delavec ubit, pet delavcev pa so težko

ranjenih izvlekli iz ognja. Z druge strani se zatrjuje, da je bilo ubitih več delavcev.

Svarilo.

Odborniki 20. distrikta premo-garske zaveze, sami socijalisti so razposlali vsem delavskim listom na vzhodu tole svarilo:

Od junija sem stavka že okoli 6000 premo-garjev v državi Albami, ker ošabni kapitalisti nočejo priznati organizacije. Sedaj so razposlali svoje agente na vzhod, da love komaj v Zdr. drž. došle naseljence, katerim lažejo, da so v Alabami odprli nove premogokope. Kdor sede na te nerodno nastavljene limanice, si ne more več pomagati.

Stavkolomce zapeljejo direkno v premokopne okraje, kjer jih stražijo pinkertonci z nabitimi puškami, grože vsakemu, ki bi se hotel odstraniti, da ga ustrelé. Še le pred kratkim se je posrečilo organizaciji premo-garjev 50 tacihi nesrečnih delavcev osvoboditi. Ali kakor se čuje, da jih je 40 zopet na potu.

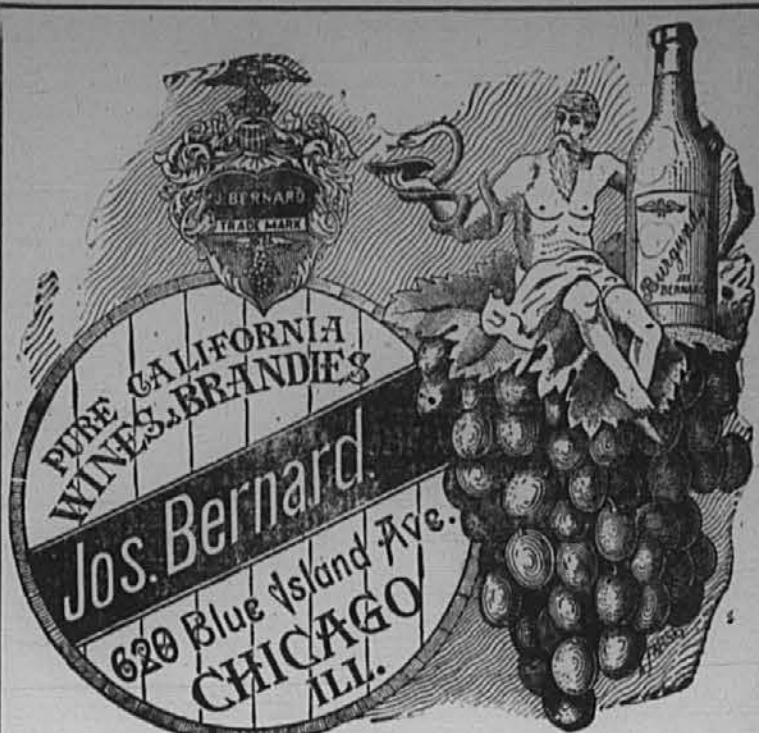
Mi prosimo, da to svarilo objavijo vsi delavski listi v Avstriji in Nemčiji, na vedo izseljenci, da se jih misli sleparskim potom zbabiti, da bi delali kot garjevci.

Odbor.

V Podporo

stavkujočim klesarjem in kamnosekom v Nabrežini, Primorsko: Taylor, Wash. Alojzij Kaušek 25c in Josip Hauptmann 25c. Simon Petschnik 50c Rudolf Petschnik 75c in Math Petschnik 75c. "Minneapolis", \$0.25.

Slovensko — angleški — rečnik je izšel. Cena 60c. Denarne pošiljatve po money-orderju na V. J. Kubelka, Box 744 New York, N.Y.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice. Vsi dobro došli!

Kdor se želi učiti in naučiti angleško brez učitelja

naj si nabavi ravnokar izišli

Slovensko—angleški—rečnik.

Knjižica je jako razumljivo sestavljena, poleg angleških besedi nahaja se pravilno izgovarjanje istih. Oblika knjižice je žepna, toraj pri vsaki priliki v porabi.

CENA JE SAMO 60 CENTOV.

Denar pošljite po Money-Orderju ali pa v znamkah na naslov

V. J. Kubelka, P. O. Box 744

New York V. Y.

Trgovec

delavec

gospodinja

otrok

vsi morajo jesti.

Srečni so, ki lahko delajo in kojim jed diši. Ako hočete ohraniti si moč in zdravje, rabite

Trinerjevo zdravilno grenko vino

To vino je naravni pridelek. Izdeluje se iz naravnega vina in iz importiranih zdravilnih evropskih zelišč. Ta lek deluje direktno na želodec s tem, da ga krepi in vsposobi za prebavo hrane; toraj včinkuje tudi na čreva, da se završi prebavni proces popoloma.

VSA HRANA,

ki se je prebavila pravilno, se spremeni v čisto kri, ki je podlaga zdravju, lepoti in življenski moči

Trinerjevo zdravilno grenko vino

ozdravi

vse želodčne bolezni,

vse nepravilnosti v črevah,

vse nepravilnosti na jetrah,

vse krvne in kožne bolezni,

vse živčne bolezni, nespečnost.

Ako se počutite slabo, tedaj pijte Trinerjevo vino. To vas bode zopet oživilo. Mogoče, ženske in otroci smejo rabiti to vino, ker je naravno in zdravilno.

Se dobiva v lekarnah in dobrih gostilnah.

JOS. TRINER

799 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Trinerjev brinjevec ozdravi vse bolezni na jetrah in žolču. Prideluje se iz kranjskega brinja.

Emil Bachman

Največja slovenska
trrdka.
Izdeluje društvene make,
gumbe in zastave.

Cene različne po naroči-
lu. Za vsako delo so
jamči.
Pišite slovenski po bre-
plačni conik.

580 So. Centre Ave. Chicago, Ill.

Naročujte svoje obleke pri

Charles Tyl-u

priljubljenemu unijskemu krojaču

772 So. Halsted St. na vogalu W. 19th Pl.

ki čisti in popravlja tudi ženske in moške obleke. Gospod
Tyl je dobro znan mej Slovenci vsled svojega ličnega in tr-
pežnega dela ter nizkih cen.

NAJTRPEŽNEJŠE OBLEKE PO NAJNIZJH CENAH.

Obrnite se zaupno na nas

kadar hočete odpreti saloon
ali se zmeniti za pivo.

Lahko govorite z nami v slovenskem jeziku, a naše izborni pivo je
po evropsko kuhano, tako, da bodele vselej delali dobro kupčijo.

Kadar nimate časa priti osebno do nas, pišite ali telefonirajte nam,
na kar bodele dobili hitri odgovor. Imamo pivo v sodčkih in izvrstno
vlezano pivo (Lager-Beer) v steklenicah.

Tel. Canal 967 **ATLAS BREWING CO.** 21. & Blue Island Ave.

NOTARSKA

pisarna.

Izdelujejo se vsa notarska dela
(Vollmacht), kupna, dolžna pisma,
prošnje radi vojašine itd. Oddal-
jeni rojaki dobe pismena pojasnila
brezplačno, ako prilože za 2c
znamko za odgovor.

William Sitter

Claridge, Pa.

Odprl sem pod imenom

"The Eagle Bar"

lepo **Saloon**
nrejen

v katerem točim sveže pivo, naj-
boljša, pristna kalifornska vina in
dobro žganje. Na prodeji imam tu-
di najfinejše unijske smodke. Po-
potniki in domačini dobe čedno
prenočišče

Mihael Jakše

Roslyn, Wash.

NAZNANILO.

Opozorjam slovenske trgovce—
saloonarje in tudi drugo p. n. ob-
činstvo na importirano brinje iz
Ljubljane, iz katerega kuham sam
najbolji brinjevec! Dvanajstina
steklenic stane \$15. poleg pa mora
vsakdo sam plačati prevozne stroške.
Kdor hoče dobro kapljico brinje-
ca piti, naj se obrne na

John Kracker-ja

1199 St. Clair Str.

CLEVELAND, O.

500 mož potrebuje za Rainer-
jevo pivo in Bourbon Wis-
ky piti, fine smodke kaditi in se ve-
seliti.

Razpošilja staro belo in staro čr-
no vino po 50 centov, ter star grape
brandy po \$2.75 gaion.

ANTON KRIZE,

OAT HILL, NAPA CO. CAL.

RAZNO.

— Kanonikom posvetil. Nadškof
mesta Palermo na otoku Sicilija je
umrl, ni tega dolgo. Za njegovega
namestnika se niso mogli zediniti
kanoniki palermske katedrale, kate-
ri imajo pravico voliti nadškofa.
Pij X. je zvedel za njih zadrego in
je kar po brzjavu določil za bodo-
čega palermskega nadškofa skrom-
nega kapucina, župnika neke ne-
znatne vasice blizu Palermo. Se-
ve kanoniki so bili sila iznenadeni.
Takoj so poslali v Rim deputacijo
prosit Pija, da naj zopet blagovoli
uvaževati svoj sklep. Ko stopijo
poslanci pred papeža, ta vzklikne:
"Veseli sem Vas pozdraviti; upam,
da se mi pridete zahvaliti zato, ker
sem imenoval tega vrlega moža za
vašega nadškofa." Kanoniki so kar
okameneli. Papež pa nadaljuje:
"Hotel sem na vsak način, da bi bil
izvoljen kapucinec; brez dvoma se
vi tega veselite. Prepričan sem, da
bo ta ponižni menih zmoglo in us-
pešno upravljal vašo škofijo." De-
putacija medtem pride zopet k za-
vesti. Eden od njih si sedaj drzne
ugovarjati, da je že stara tradicija,
da se za to stolico od kanonikov iz-
voli plemenitaš in pa doktor bogo-
slovja. "Že prav," pravi Pij, "po-
vedal vam bom malo zgodbo. V
severni Italiji je živel reven župnik
skromnega pokolenja in brez dok-
torskega naslova. Ta župnik je bil
postavljen za ravnatelja semenišča
in kmalu povzdignjen v škofa. Poz-
neje je bil imenovan za eno največ-
jih škofij in patriarh. Bil je pa
revnega rodu in tudi ne doktor bo-
goslovja. In pozneje celo za pape-
ža." Kanoniki so papeža umeli in
so se hitro vrnili v mesto Palermo.

— Svinjarji v kutah. V Zatu
so odstavili kateheta na ondodni de-
ški ljudski in meščanski šoli, patra
Edvarda Riedla, ker je uganjal nad
svojimi učenci fridolinstvo. Uvedlo
je seveda proti svinjarju obene-
kazensko postopanje. — V Pallanzi
(Italija) so morali zapreti šolo ma-
rianskega reda — bratski red jezui-
tov, ker so ravnatelj in dva meniha
učitelja pobegnili. Počenzali so
namreč tudi "fridolinstvo" nad 9 do
13letnimi dečki. Istočasno se po-
roča o škandalu v Albionu. Tam
sta dva kapucinarja — patra Sera-
fin in Giacomo — poslila dve dekl-
ci, ki sta prišli po juho v samostan.
Oba so zaprli.

— Obsojen zaradi nauka Tolste-
ga. V Krakovu vojaški novinec
Nenrava ni hotel priseči, češ, da je
učencem Tolstega, ki prepoveduje u-
bijanje. Vojak je bil obsojen v pet-
mesečno ječo.

— 200 gimnazijcev je v discipli-
narni preiskavi v Plznu, ker so se
na vabilo posl. Hanka udeležili nje-
govega shoda.

— Častnik — poneverjalec. Iz
Lvova je izginil 36letni stotnik 15.
polka Al. Schaumann. Seboj je
vzel 5000 K eraričnega denarja in
častniški fond 6700 K.

— Rodbina Virchow je izročila
berolinskemu magistratu 50,000
mark za omejitve umiranja otrok.

— Zaslužena kazen za krčmarja.
V Heilbronnju sta bila gostilničar
Buel in njegova žena obsojena vsak
v štiridesletni zapor, ker sta slove-
če plzensko pivo mešala z manj-
vrednim pivom.

— Nov svetnik. Papež je pro-
glasil za svetnika avguštinskega
meniha St. Bellesinija, ki je bil do-
ma v Tridentu.

— Škandal v gledališču. V pe-
trogradskem gledališču je bil te dni
veliki knez Aleksaj. V sosednjo lo-
žo je prišla neka dama, ki je imela
na sebi nenavadne dragocenosti, ki
jih ji je baje kupil veliki knez. Ko
je obištevno zapazila damo, je za-
čelo klicati: "Dajte denar nazaj!
Demanti so kulpjeni z denarjem za
mornarico!" Dama je vsa prestra-
šena zbežala iz gledališča, za njo pa
je takoj odšel tudi veliki knez.

— Pri železniški nezgodi blizu
Pariza je bilo ubitih 12 oseb.

— Dreyfusova afera pride pred
kasacijsko sodišče že v teku prihod-
njih dveh mesecev.

— Profesor dr. Doyen, ki je izna-
šel serum proti boleznim raka, pride
nekateri take bolnike na Dunaj
zdraviti ter bo tudi predaval o svoji
iznajdbi.

— Umor in samomor v gledali-
šču. V Tascentu je prišel v gleda-
lišče poročnik Mangin pijan. Ok-
kovnik Kusnetkov je poročnika
vsled tega odpravil domov. Poroč-
nik pa je potegnil revolver ter
ustrelil polkovnika, nato pa še sebe.

— Goljufije pri zavarovanju. Pa-
riška policija je zaprla nekega zava-
rovalnega agenta in nekega zdrav-
nika, ki sta s sleparskimi zavarova-
nji ogoljufala razne zavarovalnice
za pet do šest milijonov frankov.

— Veličkovič, glavni urednik
"Opozicije", je zbežal iz Belgrada,
ker se je bal častnikov, ki jih je v
svojem listu neprestano napadal za-
radi lanske zarote. List je seveda
nehal izhajati.

— Zdravniški honorarji vladar-
jev. Ruska carica Katarina se je
zelo bala ošepnic. Poklicala je iz
Londona zdravnika Thomasa Dims-
daleta, da ji cepi koze. Za ta posel
mu je plačala 280.000 mark v goto-
vini, rento za celo življenje po 16
tisoč mark na leto, 40,000 za potne
troške iz Londona v Petrograd ter
po vrhu še dostojanstvo državnega
svetnika in barona. — Francoski
zdravnik za živce, profesor Charcot,
je dobil za samo en zdravniški obisk
pri braziljanskem cesarju don Pe-
dru 40,000 mark. Seveda je moral
v ta namen potovati iz Pariza v
Aixles-Bains, kjer je ravno tedaj
bival cesar. Kornelij Vanderbilt pa
je dal Charcotu baje še višje hono-
rarje. In car Nikolaj II. je dal za
zdravniško pomoč pri porodu princa
careviča celo 200.000 rubljev.

Nove sleparije.

V resnici težko poročamo o raz-
nih sleparijah v lekarnah, v kate-
rih so ponarejali prava zdravila. V
to je pa napotila lekarnarje la-
komnost po denarju, vsled katere
sta bila življenje in zdravje ljudi v
nevarnosti. Ako se hoče ljudstvo
temu izogniti, tedaj naj kupuje
zdravila v poštenih lekarnah, kjer
bode plačalo nekaj centov več za
pristna, neponarejena zdravila.

Tudi Trinerjevo zdravilno gren-
ko vino se ponareja, ker se je s tem
vinom že doseglo velikanske vspe-
he. Proti nepravilnosti prebavnih
organov je to najboljši pripomoček.
To zdravilo se dela iz naravnega
vina brez vsacega primeska alko-
hola in iz importiranih, zbranih ze-
lišč, in je v resnici edini vspesjen
pripomoček za tiste, ki so si s
kroglicami pokvarili želodec in
čreva. To zdravilo uredi pre-
bavne organe, da lahko prebavi-
jo hrano, jo spremene v zdravo in
čisto kri, ki je temelj življenju.
Posebno opozorjamo na to zdravilo
ženske, kojih mesečni odtok je
nereden, ali pa katere muči glavobol.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri
izdelovalcu Josip Trineru 799 So.
Ashland Ave., Chicago, Ill.

Listu v podporo.

Mike Končnik.....	\$0.25
Blas Felicijan.....	\$0.25
Frank Bizjak.....	\$0.50
Mihael Keber.....	\$0.50
Ivan Čebular.....	\$0.50
Nabiralna pola sodruga Jernej Vogriča v La Salle, Ill.: Vincenc Maček, \$1; Frank Ferme \$1; Jer- nej Vogrič \$1; Mat. Komp \$2; Ka- rol Strohen 50c; John Ferko 50c; John Vogrič 50c; John Ivanuš 50c; Anton Mežnarč 45c; Ana Kostelo 25c; Frank Spicmiller 25c; Henry Hoefflerle 25c; Valentin Potišek 25c; Mat. Brgler 25c; Anton Ma- ček 25c; Ignac Gostiša 25c; Josip Rostan 25c; Josip Brgler 25c; Mat. Strohen 25c; Ignac Faleskin 25c; John Oberstar 25c; Ferd. Hoefflerle 25c; John Pivk 10c; John Spicmiller 10c; Anton Marout 15c; Frank Bergač 15c; John Modec 15c; Josip Rogel 10c; John Strohen 10c; John Rogel 10c; Anton Erčul 10c; Frank Mišjak 10c; Filip Rastresen 15c.	

POMOČ IN ZDRAVLJE BOLNIM!

ZAMORE DATI SAMO

Dr. E. C. Collins, M. I.,

Berite nekaj najnovejših priznanj, s katerimi se zahvaljujejo naši rojaki za popolno ozdravljenje:

Spoštovani gospod profesor!

Jaz spodaj podpisana se Vam zahvalim za Vaš trud in za Vaše
učeno zdravljenje. Vsemu našemu narodu po celem Ameriki sporočam,
da ste Vi pravi in jedini zdravnik, kateri zmore ozdraviti vsakega bol-
nika. Veliko zdravnikov sem poskušala tukaj v mestu Pueblo, a ni-
din mi ni mogel pomagati. Nekateri zdravniki so mi rekli, da mi ni
nič, a kako more vendar zdrav človek, kakor zdravila in trošiti denar,
če mu ni nič. Vi pa mi niste tako rekli, ampak ste me v svoji veliki
žalosti lepo izprašali o moji težki bolezni in mi poslali zdravila, po
katerih sem takoj čutila olajšanje v pljučih in prsih, a podrgne! posla-
nih zdravil sem — hvaleh Bogu! Vam — popolnoma ozdravela, tako
da se čutim zdrava kot poprej. Nadaj se zahvalim uredništvom
slovenskih časopisov, ktera so priobčila v svojih listih tega izvrstnega
zdravnika in nas tako opozorila na najboljšega zdravnika.

S tem končam pismo — Vam do groba hvalezna.

ANA GORŠE,
433 Rush St., Pueblo, Colo.

Častiti gospod!

Naznanjam Vam, da so me Vaša zdravila prav dobro pozdravila.
Že v dveh dneh sem bil veliko boljši in ko sem porabil vse, sem bil

popolnoma zdrav. Zato se Vam srčno zahvaljujem za Vaša zdravila
in ostanem do groba hvaležen Vam iskani prijatelj.

GEORGE UHERNIK,
Brownfield, Pa.

Dragi gospod profesor!

Kar se tiče uspeha glede poslanih zdravil Vam naznanjam, da
sem po uživanju istih popolnoma ozdravil od kašlja in, bodnja v pr-
sah in želodcu. Samo ono steklenico, v kateri je zdravilo proti izpadan-
ju las, še rabim in kakor vidim, z dobrim uspehom, ker so mi lasje
res prenehali izpadati in sem prepričan, da zopet zrastejo.

Spoštovanjem

Vam udani

VINCENC ŠUSTAR,
P. O. Box 148, Moon Run, Pa.

Cenjeni gospod!

Vam neznanim, da sem prejel Vaše pismo, v katerem me vprašate
kako se kaj počutim. Sedaj sem popolnoma zdrav in se prav dobro po-
čutim. Zato se Vam srčno zahvalim, ker ste me ozdravili v tako krat-
kem času. Pozdravljam Vas udano in ostajam s spoštovanjem
Vašemu prijatelju.

GEORGE SEPIAR,
P. O. Box 64, Cumberland, Wyo.

Iz vsega tega se toraj jasno razvidi, da se ozdravijo naši bolni rojaki najzanesljiveje na

zdravniškem zavodu dr. E. C. COLLINS-A,

ker se nijeden drugi zdravnik ne more ponasati s tako uspešnim zdravljenjem kakor on.

Ozdravi vse bolezni,

polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni in ženske bolezni bodisi
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-
polno ozdravl

Izza temnih dni.

(Sličice iz življenja raznih papežev.)

Po papeževi smrti se je sešel konklave. Med kardinali je bilo 17 Francozov in 6 Italijanov. Že ko so se kardinali sešli, se je vedelo, da je ta konklave eden najznamenitjših, kar jih je kdaj bilo. Gaskonjec sa zahteval naj se izvoli za papeža Gaskonjec, kralj Filip je hotel, naj bo izvoljen njemu udan Francoz. Italijani so zahtevali italijanskega papeža, ki bi se vrnil v Rim. Že so bili dani pogoji za naroden razkol. Napoleon Orsini, dekan kardinalskega kolegija, je pisal francoskemu kralju Filipu pismo, v katerem je opozarjal na nevarnost razkola. Popisal je silno sovraštvo Italijanov do umrlega papeža, kateremu je očital, da je cerkvena dostojanstva prodajal in cerkev oropal, da bi samega sebe in svoje sorodnike obogatil, in opozarjal je kralja, da se zna zgoditi v papeževi državi še revolucija, če bodo francoski upravitelji v tej državi še nadalje tako plenili in drli narod, kakor dotlej.

Ta prvi konklave, ki se je vršil na francoskih tleh, je pomemben tudi zaradi nečutenih nasilstev, ki so se zgodila. Dne 24. julija 1314 so sorodniki umrlega papeža, boječ se za svoja ogromna, s papežev pomočjo, a vendar nepoštenim potom pridobljena bogastva, napadli konklave v Karpentrasu. Užgali so najprej palačo, v kateri so bili zbrani kardinali, potem pa užgali mesto. Italijanski kardinali so morali bežati iz mesta, ker se jim je grozilo s smrtjo. Posledica tega je bila, da je postala volitev novega papeža za dolgo časa nemogoča. Kralj Filip ni učakal nove volitve; umrl je 29. novembra 1314. Njegov sin, kralj Ludvik X., se je trudil na vso moč, da bi dosegel izvolitev novega papeža, a tudi on je prej umrl.

Kraljev brat, Filip de Poitiers, je med tem kardinali, ki so bili zbrani v Rimu, prisilil, da so izvolili novega papeža. Dne 7. avgusta 1316. je bil izvoljen Jagues Duese iz Cahorsa papežem. Ta papež — Ivan XXII. — je bil majhen, neznan, izredno grd ali silno prekanjen človek. Njegov posebni zaščitnik je bil neapolski kralj Robert, ki je tudi nekaj kardinalov francoske stranke podkupil, da so skupno z Italijani izvolili Gaskonjca. Dne 5. septembra 1316. je novi papež Ivan XXII. zasedel papeški prestol in kmalu po svojem silnem prepričanju z nemškimi kraljem obrnil nase pozornost vsega sveta.

V Nemčiji je namreč tedaj vladal ljut prepričanje za nemško kraljevsko krono. Dne 25. novembra 1314. je bil Ludvik Bavarski v Ahenu kronan za nemškega kralja, Friderik avstrijski pa isti dan v Bonnu. Nankrat se je oglašil papež da je sam, kot naslednik apostolov, najvišji upravitelj države. Zaščita francoskih kraljev je dala papežu pogum, da je tako nastopil. Kaj takega bi se niti Benedikt VIII. ne bil upal. Papeževa pretenzija je bila vrhunec nesramnosti in je morala povzročiti najhujše boje. Ludvik Bavarski je moral sicer svojo krono šele izvojevati, ali v zvezi temu se je odpravil v Italijo in nastopil tam proti papežu. Ivan XXII. je na to združil vso Nemčijo naj Ludovika ne prizna kot kralja. Papež je postopal naravnost neumno, kajti čim bolj je kralje izival, toliko bolj je škodil sam sebi. Sicer je 13. julija 1324. kralja Ludovika izobčil in preklel, ali dosegel je le to, da so se vsi nemški knezi zbrali okrog kralja Ludovika za boj proti papežu. Na državnih zborih v Frankobrodu in v Regensburgu je kralj proglasil papeža za krivoverca in hudodelca in napovedal splošen boj proti njemu.

Kralj je dobil zaveznikov tudi v cerkvi. V frančiškanskem redu so vladali že dlje časa strastni boji zaradi vprašanja o evangelijskem siromaštvu; zdaj so nastali tudi med minoriti. Zagovorniki evangelijske siromašnosti so se postavili popolnoma na stališče Kristusovo in so obsojali, da zbira cerkev ogromna imetja in da žive duhovniki v bogastvu. Načelo o absolutnem siromaštvu je našlo mnogo pristašev na Francoskem, v Belgiji in v Nemčiji, kjer je duhovniška požrešnost ljudi tirala kar v obup, zlasti pa v Italiji. Tu se po božni moči v raznih mestih s sveto vneto oznanjali načelo, da je naslednik Jezusa Kristusa samo tisti, kdor živi v siromaštvu, kakor je živel Jezus Kristus. Ti močje so učili, da so bili vsi papeži od Silvestra do Ivana XXII. — izvzemši le Celestina V. — goljufi in krivoverci, ker so se valjali v bogastvu in se vtikali v posvetne boje. Oficijelna cerkev je proti tem poštnim čistim ljudem vodila strašen boj. Sanjavi Segarelli iz Parme je bil l. 1300. zaradi nauka, da naj bo duhovnik siromašen, na grmadi sežgan; ista usoda je zadela heroičnega Doleina iz Novare l. 1307 in premnogo njegovih somišljenikov. Papež Ivan XXII. — eden najbolj lakomnih ljudi srednjega veka — je seveda posebno slovesno preklel ta nauk. Zda so se inkvizitorji kakor stekli psi zagnali na tiste, ki so trdili, da mora duhovnik živeti tako, kakor je živel Jezus Kristus. Na stotine ljudi so zvalčili na grmade in jih sežgali. Prepevaje svete pesmi so ti ljudje veselega srca šli v smrt. Pa vse bestialno divjanje inkvizicije ni prestrašilo ljudi. Duhovniška požrešnost je bila toliko, da so začeli vsi pošteni ljudje boj proti nji.

Tudi v cerkvi sami se je boj poostrij. Leta 1322. se je začelo hudo vojskovanje med dominikanci in minoriti, če je imel Kristus kaj premoženja ali če je živel v siromaštvu. Pod predsedstvom svojega generala so se zbrali provincijali minoritov v Perugiji in slovesno izjavili, da edino pravi katoliški nauk je, da Kristus in apostoli niso imeli premoženja, nego da so živeli v siromaštvu. Ta manifest, ki je zadel lakomnega papeža in oficijelno cerkev v živo, je povzročil nepopisen vihar. Papež je hitro izdal posebno bulo, v kateri je

ta nauk obsodil, češ, da je krivoverski.

Vsi tisti, ki so hoteli, da naj papeži in duhovniki žive po Kristusovem zgledu, to je v siromaštvu in naj ne zbirajo bogastev, so se zdaj oklenili Ludovika Bavarskega, saj so lakomnega papeža smatrali za krivoverca. In to je bilo velikanskega pomena za prihodnost.

Papež Ivan XXII. zavzema v zgodovini jako žalostno mesto. Storil je silnih grehov, a v spominu je posebno ostala njegova neznanska lakomnost. Izprešal je iz narodov nad petdeset milijonov cekinov, to je, če se vpoštevava vrednost denarja v tistih časih, kolosalno premoženje. Ko je papež umrl, so našli v njegovi blagajni kakih 18 milijonov cekinov, povrh pa še vse polno vsakovrstnih dragocenosti. Papeževa zapuščina bi bila znašala še veliko več, da ni papež toliko denarja zapravil z ženskami. Sodobniki poročajo, da je Ivan XXII. samo v času, ko je bil papež, imel kakih sto priležnic, katere je vse obdaroval z velikimi premoženji.

Papež Ivan bi bil za denar se papeško krono prodal. Za denar se je pri njem vse dobilo. Delil je blagoslove za denar, dajal dispense za denar in odpušcal grehe za denar. Ustanovil je prav natančen tarif. Kakor imajo fижakirji svoj tarif za vožnje, tako je papež imel svoj tarif, po katerem se je dobivalo dispense in odpušcanje grehov.

Cene so bile jako raznovrstne. Naj navedemo vsaj nekaj teh cen iz papeževnega tarifa:

Nečistost je strogo prepovedana, a kdor greši in želi odpustitja tega greha, plača v papeško blagajno 12 livrov 12 sousov.

Duhovniki, ki uganjajo z nunami, sestričinami ali drugimi ženskimi sorodnicami nečistost, plačajo 100 livrov.

Kdor kaki ženski osebi silo stori ali se hoče za protinaravno nečistost pokoriti, mora plačati 218 livrov 15 sousov.

Če vzame duhovnik kaki devici s silo čast, plača 2 livra 8 sousov.

Če ima kaka nuna z več moškimi nečisto razmerje, a hoče postati opatinja, mora plačati 131 livrov 15 sousov.

Če hoče duhovnik dobiti dovoljenje, imeti žensko sorodnico za priležnico, mora plačati 76 livrov in 1 sous.

Za krvosramstvo plača ženska 31 livrov, za zakonolomstvo 188 livrov.

Za dovoljenje, živeti v nečistosti z različnimi moškimi, plačati je ženam in dekletom 250 livrov v zlatu.

Greh umora na posvetni osebi se odpusti za 15 livrov 4 sousov, za umor duhovnika se plača 60 livrov 7 sousov.

Kdor umori svojega očeta, svojo mater ali svojega brata, plača za pokoro 17 livrov.

Če hoče grbast ali kruljev človek postati duhovnik, mora za to plačati 27 livrov.

To je majhna zbirka iz obširnega cenika, ki ga je določil "Kristusov namestnik" Ivan XXII.

Š 14. stoletjem se je pojavil prvi začetek tistega duševnega gibanja, ki je naposled rodilo reformacijo. Zgodovinski povod reformaciji je bil boj papeža Benedikta VIII. s francoskim kraljem Filipom in papeža Ivana XXII. z Ludvikom Bavarskim zaradi meje papeške oblasti in državne oblasti. Cerkev se je bila po 200letnem boju polastila imperatorske oblasti nad kralji, državami in narodi in to je povzročilo reakcijo, v kateri se je državna oblast zavedla svojega veličanstva. Pravniki francoskega kralja Filipa in profesorji pariške sarbone so se prvi uprli cerkvenim naukom o papeški posvetni oblasti; med njimi sta se posebno odlikovala Ivan iz Pariza in Viljem Occam, ki sta dokazala v znamenitim spisih neodvisnost posvetnih držav od cerkve, tajila jurisdikcijo papežev v posvetnih zadevah in zahtevala ločitev papeške in kraljevske avtoritete, duhovske in posvetne oblasti.

Monarhisti vse Evrope so zidali na tej podlagi in se niso zadovoljili samo z neodvisnostjo države, nego pobijali tudi papežev primat nad cerkvami posameznih držav. Oznanjali so, da ima vsaka država pravico do svoje narodne cerkve. Nauk o evangelijski siromašnosti je povzročil nepopisno strasten boj proti papežu, v katerem boju so prišla vsak čas na dan nova sporna vprašanja dogmatičnega značaja in kmalu je nastal pravi razkol. Že začetkom 14. stoletja so minoriti neustrašno oznanjali to, kar so pozneje učili Wiclef, Hus in Luther. Marzili iz Padove je v svojem znamenitem listu direktno napadel papeško duhovsko avtoriteto. Marzili, "Defensor Pacis", je pokazoval, da ni imel sv. Peter prav nič več oblasti, kakor vsi drugi apostoli in da Kristus sploh ni določil, da bi moral biti kdo poglavar cerkve in njegov namestnik. Marzili je trdil, da je bil sv. Pavel dve leti v Rimu, in da je bil on rimski škof, ne pa sv. Peter, češ, ko bi bil sv. Peter s sv. Pavlom v Rimu in ko bi bil tam pridigoval, ustanovil cerkev in umrl, potem bi bil ta preznameniti dogodek sv. Luka ali sv. Pavel gotovo omenil, česar pa ni storil ne eden ne drugi. Papež, je učil Marzili, nima nad škofi in duhovniki prav nobene moči, ker imajo vsi duhovniki popolnoma enako oblast. Noben duhovnik pa nima, kakor pričajo evangeliji, nikake jurisdikcije nad verniki in tudi ne oravice, jim odpustiti grehe, zakaj grehe more odpustiti samo Bog. Cerkev tudi nima nikake oblasti, določati kazni, ker vrhovni sodnik je cesar. Ta lahko kaznuje tudi papeža ali pa ga odstavi, vsled česar ne gre papežu pravica, da bi on potrdil cesarja. Sploh pa ne predstavljajo cerkve samo duhovniki, nego duhovniki in verniki skupno, najvišja avtoriteta v dogmatičnih stvareh pa ne pripada papežu, nego generalnemu koncilu. V istem zmislu kakor Marzili je pisal tudi Viljem Occam in še nekateri drugi bogoslovci in pravniki.

(Dalje prih.)

SOUTH MISSOURI

Ali želite postati neodvisen, ali želite imeti svoj lasten dom? mi Vam ponujamo oboje v

jugovshodnem Missouriju,

kjer je zdravo podnebje, kratka, mila zima, dolgo in ne prevroče poletje, kjer na gorski planoti v črni zemlji dozori najlepše žito in raste najbolj sočnata trava, kjer živinoreja skor nič ne stane, nese pa velikanske dohodke, kjer raste izborna sadje, sočnije in druga zelenjava, ki se kaj lahko spravi v denar, kjer so čisti studenci in potoki, bogati gozdi, kjer železnice križajo ozemlje ter ga vežejo z najboljšimi trgi.

Mi Vam prodajamo tukaj svet od 6 do 12 dolarjev, aker pod jako ugodnimi plačilnimi pogoji.

Nikjer na jugu, zapadu ali severu zamorajo vspevati slovenske naselbine, boljše kakor tukaj, kjer lahko postane v kratkem času marljiv Slovenec neodvisen in bogat ameriški kmetovalec. Vsa ki teden se lahko kupci brezplačno odpeljejo na ogled. Pišite za pojasnila v slovenskem jeziku.

CHARLES PETERS,

Vsa vprašanja pošiljajte na slovenski oddelk: A. M. Knobel, Mgr. 315 Dearborn St., room 217-223 Chicago, Ill.

Obleke, površniki, zimske suknje.

Najmodernejše, najtrpežnejše jesenske in zimske obleke za delavnik in praznik, površniki in zimske suknje. Za tretjino ceneje kod drugod.

Naše cene oblekam so: \$5.00-\$22.00

" " zim. suknjam \$4.00-\$23.00

Naša zaloga je najboljša in najmodernejša na trgu. Vse je izdelano po najnovejšem kroju. Cene so jako nizke. V zalogi imamo tudi obleke za dečke in otroke. Najstarejša unijska trrdka.

Telefon — Canal 1198

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:
do 9. zjutraj
od 1. do 2. in
od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:
od 10-12 dopoldne in
od 2-4 popoldne
Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

SLIKA PREDSTAVLJA

uro za dame.

Pokrovi so pretegnjeni z zlatom Gold filed, jamčeni za 20 let. Kolesoje na razpolago Elgin ali Waltham. Zda samo

\$12.50

Mož, osreči svojo ženo in kupi ji uro za božično darilce.

Jacob Stonich

89 E. Madison St. Chicago, Ill.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.